

Utgiven augusti 2022
Med bokslutdata t.o.m. 2020

Innehåll

Innehåll.....	3
Förord.....	4
Centrala begrepp för analysen.....	5
Fokus på rörelsemarginal.....	5
Statistiska underlag.....	5
och avgränsningar.....	5
Om branschindelningar och distanshandeln.....	6
Lönsamheten i handeln fortsatt lägre än övriga näringslivet, men upp som följd av pandemin.....	7
Lönsamheten i detaljhandeln.....	10
Rörelsemarginalen vände upp efter flera års nedgång.....	10
Växande e-handel har hållit nere priserna i sällanköpsvaruhandeln.....	15
Prispressen i sällanköpsvaruhandeln har eroderat lönsamheten.....	16
Större företag tar marknadsandelar vilket pressar marginalerna.....	18
Lönsamheten i de största detaljhandelsbranscherna.....	20
Dagligvaruhandeln.....	20
Elektronikhandeln.....	21
Klädhandeln.....	22
Möbelhandeln.....	23
Järn-, bygg- & färghandeln.....	24
Distanshandeln.....	25
Lönsamheten i partihandeln.....	26
Pandemin slog hårt mot partihandelns omsättning.....	26
Lönsamheten i de största partihandelsbranscherna.....	28
Partihandel med livsmedel, drycker och tobak.....	28
Partihandel med hushållsvaror.....	29
Partihandel med informations- och kommunikationsutrustning.....	30
Partihandel med övriga maskiner och övrig utrustning.....	31
Annan specialiserad partihandel.....	32
Lönsamheten i handeln med motorfordon.....	33
Nolltillväxt i handeln med motorfordon.....	33
Partihandel med reservdelar till motorfordon utom motorcyklar.....	35
Detaljhandel med reservdelar till motorfordon utom motorcyklar.....	35
Tabellbilagor.....	36

Förord

Handeln är näringslivets största arbetsgivare och sysselsätter närmare 600 000 personer, svarar för 11 procent av BNP, och har en nettoomsättning på drygt 3000 miljarder kronor (2020). Handeln har därmed en avgörande betydelse för såväl den svenska ekonomin och företagen som för oss alla som konsumenter.

För att handelns företag ska kunna tillhandahålla varor, livsmedel, bra service och tjänster är det centralt att de också är lönsamma. Annars kommer de förr eller senare att gå i konkurs, eller avvecklas på annat sätt. Därför är det viktigt att analysera och följa utvecklingen av handelns lönsamhet, vilket Svensk Handel gör i denna årligen återkommande rapport.

En grundlig analys av företags lönsamhet kräver tillgång till bokslutsdata. Normalt sett presenteras statistiken för ett givet kalenderår med ungefär ett års eftersläpning. Huvuddelen av analyserna i denna rapport bygger därför på bokslutsdata fram till 2020, som är senast tillgängliga statistik. I några fall redovisas även omsättning enligt detaljhandelsindex för 2021.

Handeln som helhet har fortsatt en betydligt lägre rörelsemarginal än näringslivet i stort. Under 2020 var rörelsemarginalen i handeln 3 procentenheter lägre än i näringslivet som helhet. Men coronapandemin ställde många tidigare ekonomiska samband på ända. Trots den mycket kraftiga nedgången i hushållens totala konsumtion, så gynnades detaljhandeln – i genomsnitt – av att hushållen inte kunde konsumera på vanligt sätt i andra sektorer genom att exempelvis resa utomlands eller gå på olika sociala evenemang på samma sätt som vanligt. Det medförde en stark omsättningstillväxt i bl.a. bygghandeln, möbel- och heminrednings- samt hemelektronikhandeln. Detta samtidigt som andra delar av detaljhandeln, framför allt sko- och klädhandeln, upplevde dramatiskt stora och snabba tapp i omsättning.

Ett flertal ekonomiska pandemistöd, varav några gick till samtliga företag, introducerades också för att rädda företag och arbetstillfällen. Den samlade effekten av tillfälligt ökad efterfrågan inom detaljhandeln samt ekonomiska pandemistöd blev att handelns rörelsemarginal 2020 steg med en knapp procentenhet. Samtidigt påskyndades den strukturomvandling som på sikt tenderar att sänka handelns lönsamhet, och som kommer att kvarstå när varken pandemistöd eller tillfälligt högre efterfrågan finns kvar; en fortsatt växande e-handel samt utvecklingen mot färre men större företag.

Rapporten är skriven av analytiker *Mattias Danielsson*, som också svarar på frågor om innehållet.

Johan Davidson
Chefsekonom, Svensk Handel

Centrala begrepp för analysen

Fokus på rörelsemarginal

Hur mäter man ett företags lönsamhet? Det som vanligen avses med begreppet lönsamhet är *rörelseresultatet*, som enkelt uttryckt visar skillnaden mellan företagets intäkter och kostnader i den normala driftverksamheten. Om rörelseresultatet (i kronor) relateras till företagets totala *nettoomsättning* (intäkter) så får man det som kallas *rörelsemarginalen*, som mäts i procent. I denna rapport ligger fokus på företagets utveckling av rörelseresultat och rörelsemarginal. Ett positivt rörelseresultat är en grundläggande förutsättning för lönsamhet.

Andra mått är också vanliga för att åskådliggöra företagets lönsamhet. Om man i stället vill relatera ett företags återbäring på insatta pengar i företaget, så brukar man studera det som kallas *avkastning på eget kapital*, eller *avkastning på totalt kapital*. Ett företag som ger förhållandevis låg rörelsemarginal, kan vara lönsamt i meningen att avkastningen i förhållande till det insatta kapitalet blir hög, om företaget inte krävt så mycket insatt kapital. Det omvända kan också gälla; ett företag med förhållandevis hög rörelsemarginal kan uppvisa sämre lönsamhet i termer av avkastning på eget kapital, om företaget krävt stora kapitalinsatser. Ett problem som kan finnas med dessa mått är att de relaterar till det egna kapitalet eller balansomslutningen. Om det egna kapitalet är lågt kan avkastningen på insatt kapital se hög ut även om rörelseresultatet är förhållandevis lågt. Men ett lågt eget kapital kan samtidigt innebära en låg *soliditet* (långsiktig betalningsförmåga). Avkastning på insatt kapital bör därför alltid läsas tillsammans med soliditetsmått.

I rapporten redovisas också företagets *bruttoresultat* och *bruttomarginal*. Bruttoresultatet beräknas som försäljningsintäkterna minus inköpskostnader för sålda varor. Bruttoresultatets andel av den totala omsättningen kallas för bruttomarginalen. Bruttomarginalen måste, givet att de finansiella intäkterna är små, vara så hög att den täcker samtliga driftskostnader i företaget och blir därmed vägledande för hur företaget prissätter sina varor. Återkommande realisationer och kampanjer i butik med syfte att minska lagerhållningen medför minskande bruttomarginaler vilket i sin tur kan medföra sjunkande rörelsemarginaler.

Resultat efter finansiella poster utgör en tredje resultatnivå efter brutto- och rörelseresultat. Resultatet efter finansiella poster utgörs av rörelseresultatet justerat för finansiella intäkter och kostnader såsom aktieutdelningar vid värdepappersförsäljningar och räntekostnader på lån som företaget har. De finansiella posterna har inget samband med effektiviteten i detaljhandelsföretagets kärnverksamhet vilket istället mäts i rörelseresultatet. Om de finansiella kostnaderna överskrider motsvarande intäkter blir resultatet efter finansiella poster lägre än rörelseresultatet. Resultatet efter finansiella poster som andel av den totala nettoomsättningen utgör företagets *nettomarginal*. Generellt sett är den genomsnittliga skillnaden mellan de analyserade detaljhandelsföretagets rörelsemarginaler och nettomarginaler små. Rörelseresultatet plus de finansiella intäkterna (inte de finansiella kostnaderna) som andel av företagets nettoomsättning utgör ett ytterligare mått som betecknas som företagets *vinstmarginal*.

Årets resultat är den slutliga resultatraden i bokslutet. Här har även hänsyn tagits till bokslutsdispositioner och skatter. Om årets resultat är positivt tillförs det företagets egna kapital i balansräkningen.

Statistiska underlag och avgränsningar

Nyckeltalen i denna rapport baseras på Statistiska Centralbyråns (SCB) årliga undersökning Företagens ekonomi (FEK). Syftet med FEK är att belysa strukturen för näringslivet med avseende på i första hand lönsamhet, tillväxt, utveckling, finansiering och produktion.

Huvudsakliga användare av FEK är avdelningen för Nationalräkenskaper vid SCB som använder FEK som underlag för beräkning av bruttonationalprodukten (BNP) från produktionssidan samt för finansräkenskaperna. Statistiken används också som underlag för analyser av kostnadsläge, produktivitet utveckling, näringsgrenars ekonomiska utveckling och nyckeltalsberäkningar.

Huvudkällan i FEK är de standardiserade räkenskapsutdrag (SRU) som hämtas från Skatteverket, vilka är de uppgifter som företagen lämnar i en

bilaga till inkomstdeklarationen. För de cirka 500 största företagen används dock inte SRU-materialet utan istället görs en egen direktinsamling, den s.k. *fullständiga blanketten* (SCB).

Nyckeltalen i rapporten sträcker sig från 1997–2020, men i huvudsak är det perioden 2011–2020 som analyseras. Nyckeltalen som rör resultatmått i kronor, exempelvis nettoomsättning och rörelseresultat, är baserade på samtliga företag inom handeln inklusive så kallade betjänande företag. De sistnämnda har inte försäljning mot extern kund som huvudsaklig verksamhet utan tillhandahåller vanligen stödtjänster såsom forskning och utveckling, IT med mera till försäljande företagsenheter inom samma företagskoncern. Nyckeltalen som rör marginalmått i procent, exempelvis bruttomarginal och rörelsemarginal, är baserade enbart på de ”egentliga” handelsföretagen där försäljningen sker. Den huvudsakliga anledningen till uppdelningen är att undvika att resultat från verksamhet i utlandet, i synnerhet utlandsvinster, som ibland konteras betjänande bolag i framför allt större handelskoncerner, tillskrivs den svenska verksamheten och därmed inflaterar lönsamheten i svensk handel.

Uppgifter i rapporten om antal anställda och företag avser också egentliga handelsföretag. Totalt uppgår antalet egentliga handelsföretag till 121 437 i datamaterialet år 2020 varav 41 281 partihandelsföretag, 56 530 detaljhandelsföretag och 23 626 företag inom handel och reparation med motorfordon. Totalt sett baseras alltså analyserna på bokslutsdata från 121 437 företag.

Uppgifter i rapporten rörande BNP, hushållens konsumtion kommer från SCB:s nationalräkenskaper. Uppgifter om import och export av varor kommer från SCB:s statistik över handel med varor och tjänster. Uppgifter om konsumentpriser kommer från SCB:s konsumentprisindex. E-handelns andelar av detaljhandelsbranschens omsättning är hämtade från E-barometern som tas fram av HUI Research på uppdrag av PostNord. Uppgifter om korttidsarbete och sjuklönekostnader är hämtade från Tillväxtverket och uppgifter om arbetsgivaravgifter, omställningsstöd och anstånd med skattebetalningar från Skatteverket. Varselstatistik kommer

från Arbetsförmedlingen och uppgifter om hyresstöd från Boverket.

Om branschindelningar och distanshandeln

Klassificeringen av svenska företag i branscher görs med hjälp av Standarden för svensk näringsgrensindelning, SNI, som tas fram av Statistiska Centralbyrån, SCB. Företagen väljer själva klassificering utifrån den detaljgrupp inom SNI som bäst motsvarar den egna verksamheten. De större handelsbranscher som analyseras i rapporten utgörs av kombinationer av detaljgrupper.

I samtliga fall utom ett definieras branscherna i denna rapport utifrån vilka produktgrupper som säljs, exempelvis dagligvaror, kläder eller elektronik. Undantaget utgörs av *distanshandeln* inom detaljhandeln (tidigare postorderhandel men idag vanligen e-handel) som istället definieras utifrån vilken *försäljningskanal* som avses. Detta är en följd av hur SCB:s statistik är ordnad. Ett distanshandelsföretag har i dag sin huvudsakliga försäljning via Internet snarare än via fysisk butik. Distanshandeln omfattar i denna rapport produkter från samtliga övriga detaljhandelsbranscher. Några av de största distanshandelsföretagen säljer exempelvis böcker, apoteksvaror, kläder, livsmedel respektive byggvaror.

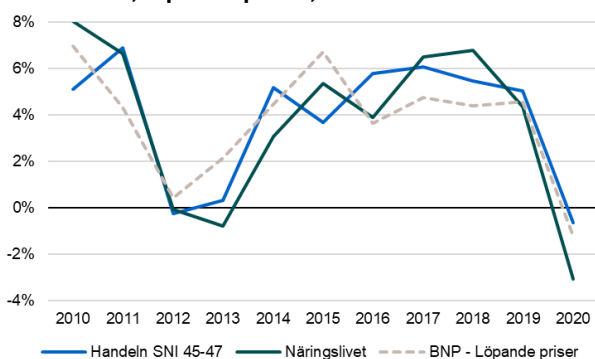
I övriga branscher inom detaljhandeln som analyseras i denna rapport går *merparten* av försäljningen via fysisk butik, även om enskilda företag kan ha viss eller till och med stor andel av omsättningen via e-handel. Eftersom distanshandeln särredovisas av SCB omfattar inte övriga branschens omsättnings- och lönsamhetsutveckling *hela* utvecklingen kopplad till exempelvis produktgruppen kläder. Av motsvarande anledning innehåller inte distanshandeln heller all e-handel. Detta problem är en följd av den tillgängliga statistikens indelning, och är något som man bör ha i åtanke när de olika branschernas utveckling analyseras.

Lönsamheten i handeln fortsatt lägre än övriga näringslivet, men upp som följd av pandemin

Coronapandemins utbrott under inledningen av 2020 hade kraftig påverkan på hela samhället. Belastningen på hälso- och sjukvården blev mycket hög och restriktioner i form av förbud och rekommendationer infördes med syfte att hålla nere smittspridningen. Befolkningens rörelse- och konsumtionsmönster förändrades kraftigt vilket ledde till betydande påfrestningar i hela ekonomin. Sveriges BNP föll med 8 procent andra kvartalet 2020 jämfört med samma kvartal 2019. I handeln föll omsättningen i partihandeln och i delar av detaljhandeln kraftigt. Andra detaljhandelsbranscher ökade dock försäljningen efter pandemins inledningskede. Särskilt e-handelskanalen växte kraftigt.

Sammantaget sjönk omsättningen i handeln som helhet med 0,6 procent under 2020. Det var första gången sedan 2012, då omsättningen föll med 0,3 procent, som handeln som helhet uppvisade negativ omsättningsutveckling. Omsättningsminskningen blev dock inte lika kraftig som under finanskrisen då omsättningen föll med 5,6 procent under 2009. Handeln drabbades inte heller lika hårt som näringslivet i stort där omsättningen 2020 föll med 3,1 procent. BNP för helåret 2020 föll med 1,2 procent.

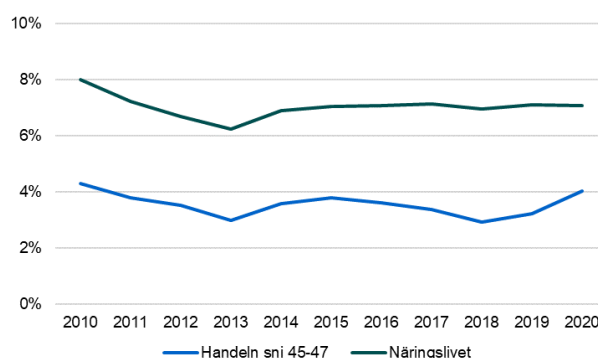
Nettoomsättning i handeln och hela näringslivet, utveckling i procent jämfört med föregående år, samt BNP-tillväxt, löpande priser, 2010–2020.

Trots negativ omsättningsutveckling uppvisade näringslivet som helhet oförändrad rörelsemarginal jämfört med 2019, 7,1 procent. I handeln steg rörelsemarginalen till 4 procent, efter att ha uppvisat en sjunkande trend sedan 2015. Rörelsemarginalerna i näringslivet är generellt betydligt högre än inom

handeln. I genomsnitt över tid är skillnaden tre till fyra procentenheter under 2010-talet. Utvecklingen 2020 innebar en återgång till cirka tre procentenheters skillnad. Sedan 2015 har annars skillnaderna förstärkts då handelns marginaler fallit medan näringslivets som helhet har varit nära nog konstanta.

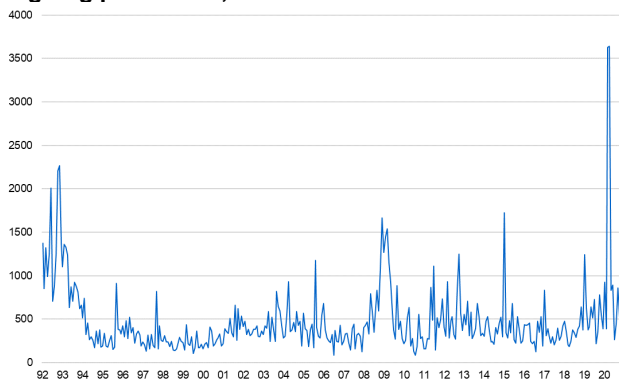
Rörelsemarginal i handeln totalt samt i näringslivet totalt, 2010–2020.

Att rörelsemarginalerna i handeln som helhet inte påverkades mer negativt under 2020 beror i huvudsak på två faktorer. För det första att många detaljhandelsbranscher som säljer produkter i huvudsak för bostad och trädgård utvecklades exceptionellt starkt. När hushållen inte kunde konsumera på vanligt sätt genom att resa utomlands, bo på hotell, eller gå på restaurang, kultur- och sportevenemang, så gynnades detaljhandeln. Många passade på att uppgradera sina bostäder, hemmakontor eller sommarstugor. Trots att många andra delar av detaljhandeln drabbades hårt av kraftigt fallande omsättning, så vägde övriga detaljhandels försäljningstillväxt upp för detta, vilket även drog upp rörelsemarginalerna i dessa delbranscher. Den andra förklaringen till att rörelsemarginalerna i handeln som helhet inte sjönk är till stor del också en konsekvens av de åtgärder som regering och riksdag vidtog för att mildra pandemins konsekvenser för svenska jobb och företag. Utan stödåtgärderna hade inte bara lönsamheten sjunkit utan betydligt fler anställda hade sagts upp och företag gått i konkurs. Under mars och april 2020, innan stödåtgärder hunnit träda i kraft, ökade exempelvis antalet

varsel om uppsägning i handeln till nivåer nära dubbelt så höga som under 90-talskrisen. Över 7 000 personer berördes av varsel under dessa två månader.

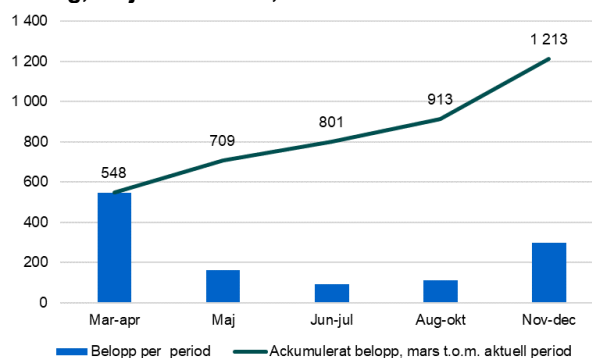
Personer inom handeln berörda av varsel om uppsägning per månad, 1992–2020.

Sammanlagt minskade sysselsättningen i handeln helåret 2020 med cirka 9 200 anställda. Det var första gången sedan finanskrisen 2009 som sysselsättningen i handeln inte steg. Hade inte bland annat möjligheterna till *korttidsarbete* införts hade sysselsättningen minskat betydligt mer. Korttidsarbete innebär att anställda går ner i arbetstid en period, men bara delvis går ner i lön, samtidigt som arbetsgivaren får ekonomiskt stöd av staten. Staten, arbetsgivaren och arbetstagaren delar på kostnaderna för korttidsarbetet men staten står för den allra största delen. Cirka 111 000 anställda inom handeln beviljades korttidsarbete 2020 till ett belopp av cirka 5,1 miljarder kronor.

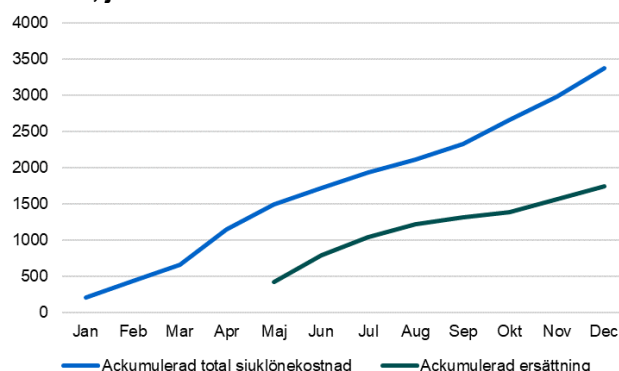
Företag som väsentligen minskade sin omsättning under pandemin jämfört med samma period föregående år kunde också ansöka om *omställningsstöd*. Storleken på stödet varierade beroende på ansökningsstillfälle mellan maximalt 70–90 procent av företagets fasta kostnader eller icke-täckta fasta kostnader. Cirka 8 600 ansökningar om omställningsstöd från handelsföretag, som i genomsnitt minskat sin omsättning med 56 procent under pandemins inledningskede, beviljades under 2020. Sammanlagt erhöll handelsföretagen cirka 1,2 miljarder kronor i omställningsstöd under året.

Beviljade belopp om omställningsstöd till handelsföretag, miljoner kronor, mars-december 2020.

Under månaderna april, maj, juni och juli ersattes arbetsgivarna även för hela *sjuklönekostnaden*. Företagens sjuklönekostnader fördubblades i inledningskedet av pandemin. Från augusti och framåt ersattes delar av sjuklönekostnaden. Av den totala sjuklönekostnaden på cirka 3,4 miljarder kronor under 2020 ersattes företagen för cirka 1,7 miljarder kronor av totalbeloppet.

Akkumulerad sjuklönekostnad i handeln samt ackumulerad beslutad ersättning för sjuklönekostnader i handeln, jan-dec 2020.

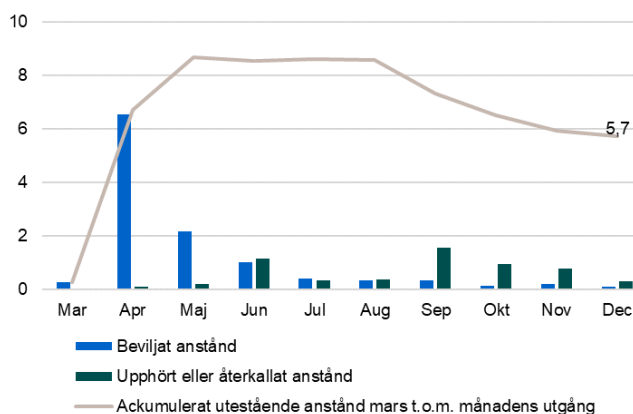
Under samma period mars-juni sänktes också *arbetsgivaravgifterna*. Företagen betalade endast ålderspensionsavgifterna på 10,21 procent av ersättningen i stället för den totala arbetsgivaravgiften på 31,42 procent. Nedsättningen gällde för upp till 30 anställda per företag och upp till en lönesumma om 25 000 kronor per anställd och månad. Stödet var därmed mer gynnsamt konstruerat för små och medelstora företag med under 30 anställda där stödet fick fullt genomslag. Stödbeloppet mars-juni uppgick sammanlagt till 4,7 miljarder kronor för handels del.

Handelsföretag kunde även, efter överenskommelse med hyresvärderna, få rabatt på lokalhyran. Hyresrabatten ersattes till hälften genom statligt

stöd och till hälften av hyresvärden. *Hysesstödet* 2020 uppgick sammanlagt till cirka 1 miljard.

Redan den 30 mars 2020 infördes också en viktig möjlighet för företagen att få tillfälliga *anstånd med skatteinbetalningar*. Syftet med anstånden var att företag som sköter sin ekonomi och inte har större skatteskulder skulle kunna stärka sin likviditet. Skatteanstånden var viktiga eftersom utlåning från banksektorn i princip inte var en fungerande möjlighet i pandemins omtumlande inledning. I december 2020 uppgick det ackumulerade anståndet med skatteinbetalningar till 5,7 miljarder kronor. Till skillnad från tidigare uppräknade stöd var skatteanstånden inte något varaktigt stöd/bidrag, utan i princip att jämföras med ett likviditetsstärkande lån som betalas tillbaka vid senare tillfälle.

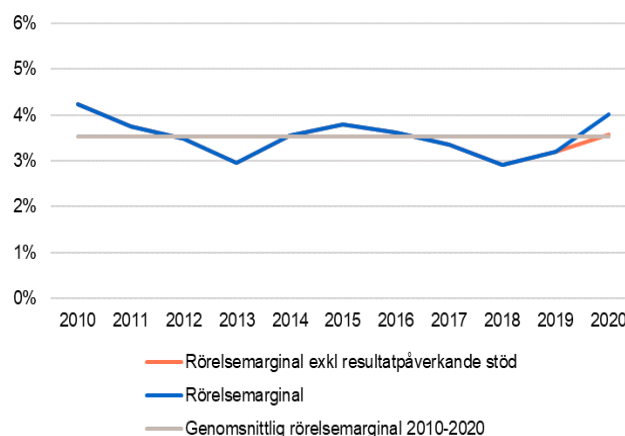
Beviljat anstånd, upphört/återkallat anstånd samt ackumulerat utestående anstånd med skatteinbetalningar i handeln, miljarder kronor, mars-december 2020.

Sammanräknat för hela handeln 2020 uppgick summan av ersättning för korttidsarbete, omställningsstöd, ersättning för sjuklönekostnader och arbetsgi-varavgifter, hyresstöd samt anstånd med skatteinbetalningar (anstånd med skatt avser utestående anståndsbelopp vid årets utgång) till cirka 19,5 miljarder kronor. Samtliga stöd förutom anstånden med skatteinbetalningar var resultatpåverkande. Om de resultatpåverkande stöden, sammanlagt nära 14 miljarder kronor, i stället hade belastat rörelseresultatet i handeln i form av skatter och andra kostnader för bland annat sjuklön och hyror hade rörelsemarginalen blivit ca 0,4 procentenheter

lägre, dvs landat på 3,6 i stället för 4 procent 2020. Den genomsnittliga rörelsemarginalen i handeln under tioårsperioden 2010–2020 är 3,5 procent. Det är dock viktigt att genast påpeka att denna beräkning av stödets resultatpåverkande effekt endast syftar till att illustrera stödets direkta ekonomiska omfattning. Det går däremot inte att dra slutsatsen att handelns rörelseresultat 2020 skulle ha blivit 3,6 procent om inga av stöden funnits. I ett sådant läge helt utan pandemistöd hade, som tidigare nämnts, uppsägningar och konkurser legat på dramatiskt mycket högre nivåer, samtidigt som hushållens köpkraft urholkats i väsentligt större utsträckning till följd av arbetslöshet. Då hade också handelns rörelsemarginaler av allt att döma sjunkit betydligt mer. Pandemistöden räddade alltså arbetstillfällen och företag från konkurs.

Rörelsemarginal i handeln totalt, genomsnitt 2010–2020, samt rörelsemarginal (pro forma) i handeln totalt exklusive resultatpåverkande statliga pandemi-stöd 2020.

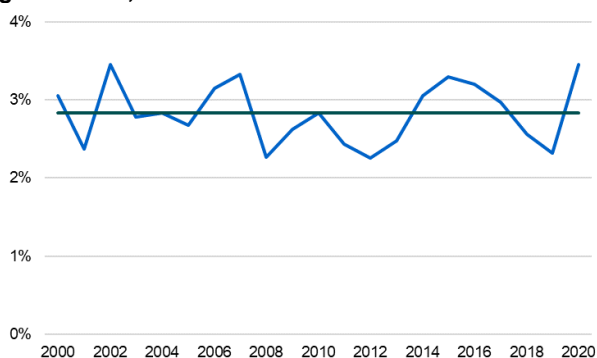
Sett till handelns delbranscher varierade beroendet av stöd kraftigt under 2020. Många branscher inom detaljhandeln gick historiskt bra till följd av ändrade konsumtionsmönster medan andra, med i flera fall svag lönsamhet redan innan pandemin, drabbades hårt. Centrumhandel och gränshandel mot Norge upplevde generellt stora eller mycket stora omsättningsminskningar medan e-handel och lokal bostadsnära handel klarade sig bättre. I partihandeln hade i princip alla större branscher minskande omsättning.

Lönsamheten i detaljhandeln

Rörelsemarginalen vände upp efter flera års nedgång

Trots ett gynnsamt konjunkturläge föll rörelsemarginalen i detaljhandeln fyra år i rad 2016 – 2019. Förklaringarna till denna utveckling var hård konkurrens och prispress via den växande e-handeln, ökande importpriser via en trendmässigt svagare krona samt att hushållen relativt sett prioriterade konsumtion i andra sektorer mer än i detaljhandeln. Ovanpå detta var också handelsföretagens kostnader för omställning av butiksnätet till följd av nya köpmönster samt för utveckling av e-handels- och logistiklösningar höga, samtidigt som personalkostnader och inte minst hyror fortsatte att stiga. Till följd av den hårda konkurrensen, inte minst från utländsk e-handel, har företagen inom sällanköpsvaruhandeln dåliga möjligheter att fullt ut kompensera sig för egna kostnadsökningar genom prishöjningar i konsumentledet. I stället är det lönsamheten som pressas. 2020 vände dock rörelsemarginalen tydligt upp. Den genomsnittliga rörelsemarginalen i detaljhandeln som helhet uppgick till 3,5 procent. Det var fortfarande bara ungefär hälften av rörelsemarginalen inom näringslivet i stort, men man får gå tillbaka till 2002 för att hitta en lika hög genomsnittlig rörelsemarginal i detaljhandeln. De genomsnittliga rörelsemarginalerna ökade mest i små och medelstora företag medan uppgången var mindre i större företag.

Rörelsemarginal i detaljhandeln per år och i genomsnitt, 2000–2020.

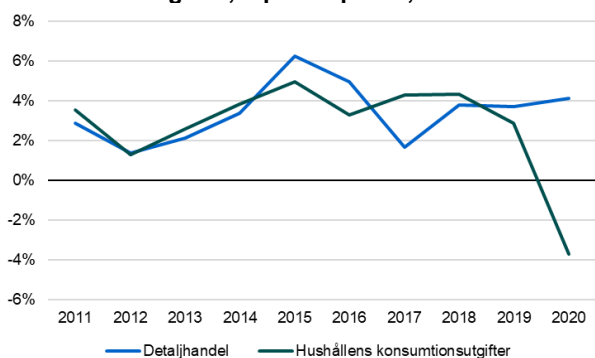

En kombination av i huvudsak två faktorer medverkade till att rörelsemarginalerna steg 2020.

Tidigare nämnda stödåtgärder till följd av coronapandemin i form av bland annat korttidsarbete, omställningsstöd, sänkta arbetsgivaravgifter och ersättning för sjuklönekostnader innebar att effekterna av pandemin i detaljhandelsföretagen kunde mildras, i huvudsak i ett antal delbranscher som drabbades mycket hårt av pandemin. För de företag som inte drabbades av försäljningsras bidrog de generella stöden (som gick till alla företag oavsett förutsättningar) till att stärka förutsättningarna för förbättrad rörelsemarginal. Som vi tidigare sett motsvarade samtliga dessa stöd (både riktade och generella) i hela handeln i genomsnitt nära en halv procentenhet mätt i termer av rörelsemarginal. I de mest utsatta branscherna var dock effekten mycket större än så eftersom de erhöll en proportionerligt större del av de riktade stödbeloppen. Där medförde stöden, i flertalet fall, att vissa delbranscher, men inte alla, kunde undvika genomsnittliga minusresultat med de negativa följdverkningar det skulle ha fått i form av konkurser och uppsägningar.

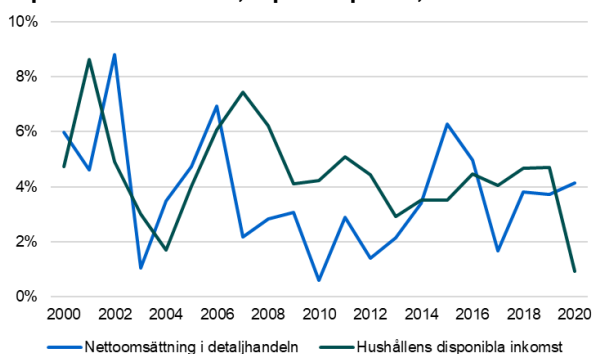
Den andra viktiga förklaringsfaktorn till totalt sett stigande rörelsemarginal inom detaljhandeln är att vissa delbranscher utvecklades historiskt mycket starkt under pandemin till följd av kraftigt ändrade konsumtionsmönster. Trots att hushållens totala konsumtionsutgifter föll med 3,7 procent (som en jämförelse är det näst lägsta utvecklingstalet för hushållskonsumtionen under 2000-talet plus 1,3 procent 2012) växte detaljhandeln med 4,1 procent. De delbranscher som hade kraftig omsättningstillväxt vägde alltså mer än väl upp för de delbranscher som hade stora tapp i omsättningen. Vanligen brukar hushållens totala konsumtionsutgifter och detaljhandels omsättning utvecklas ungefär likvärdigt, men så var det alltså inte under 2020, vilket är en delförklaring till att rörelsemarginalerna (i genomsnitt) kunde öka detta år då hushållskonsumtionen i övrigt föll kraftigt.

Nettoomsättning i detaljhandeln, utveckling i procent jämfört med föregående år, samt tillväxt i hushållens konsumtionsutgifter, löpande priser, 2011–2020.

De senaste 15 åren har hushållens disponibla inkomst i regel, med undantag för de starka detaljhandelsåren 2014 och 2015, vuxit snabbare än omsättningen i detaljhandeln. Hushållens disponibla inkomst växte endast med 0,9 procent 2020, den lägsta utvecklingen under 2000-talet. Under ett år med i övrigt normala förutsättningar hade detta inneburit ett kraftigt försvagat år för detaljhandeln både sett till omsättning och lönsamhet.

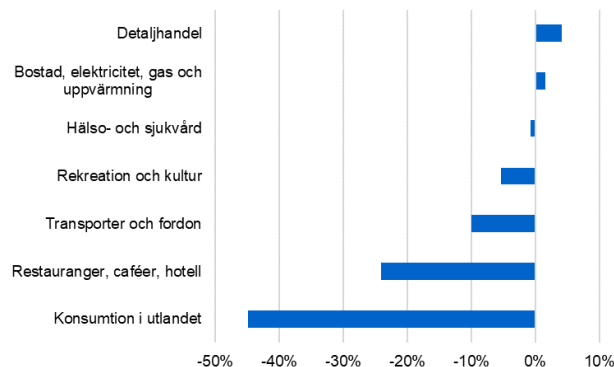
Nettoomsättning i detaljhandeln, utveckling i procent jämfört med föregående år, samt tillväxt i hushållens disponibla inkomster, löpande priser, 2000–2020.

Till följd av pandemirestriktioner och rekommendationer kunde och ville dock hushållen inte konsumera "som vanligt". Flera vanligtvis stora utgiftsposter minskade kraftigt. Utlandsresandet sjönk betydligt och med den konsumtionen i utlandet som backade 45 procent. Förändrade res- och rörelsemönster även inrikes i form av hemarbete, inställda semesterresor med mera innebar att konsumtionen på café och restaurang samt av hotelltjänster backade 24 procent. Kultur- och idrottsevenemang ställdes in eller hölls för tomma läktare. Fordons- och transportutgifterna minskade till följd av den minskande rörligheten. Eftersom genomsnittshushållets plånbok växte, om än svagt, och flera vanligen tunga utgiftsposter sjönk kraftigt blev det mer

pengar över till detaljhandelskonsumtion som i många fall kunde klickas hem via e-handel. Renodlade e-handelsföretag i detaljhandeln hade en omsättningstillväxt på 22 procent 2020.

Nettoomsättning i detaljhandeln, utveckling i procent jämfört med föregående år, samt tillväxt i hushållens konsumtionsutgifter (utvalda sektorer), löpande priser, 2020.

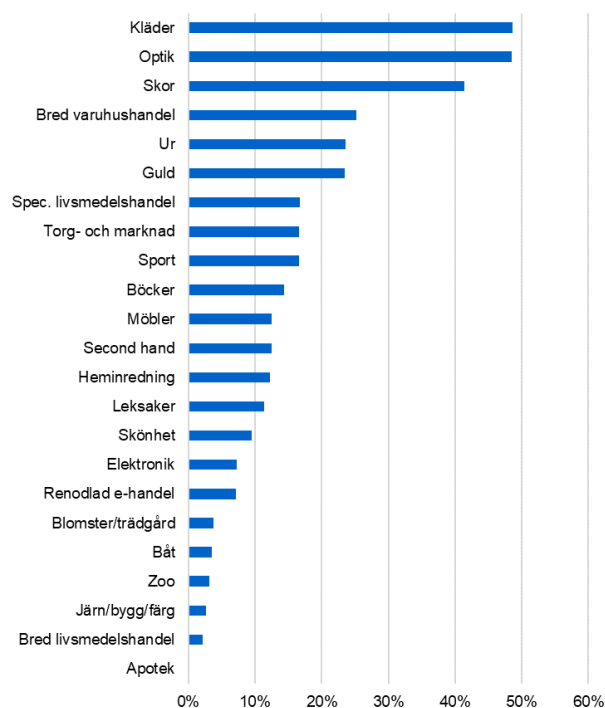
Försäljningen ökade kraftigt i branscher med produkter för bostäder, exempelvis bygghandeln, blomster- och trädgårdshandeln samt elektronikhandeln. Zoohandeln växte också kraftigt eftersom fler än vanligt valde att skaffa husdjur. Leksaker växte kraftigt men från låga nivåer till följd av att stora företag i leksakshandeln gick i konkurs 2019. Möbel- och heminredningshandeln hade också ett starkt år men uppvisade inte lika kraftiga tillväxttal som ovan nämnda branscher.

Långt ifrån samtliga detaljhandelsbranscher gynnas dock av ändrade konsumtionsmönster. Omsättningen i branscher med produkter för användning i det offentliga rummet, såsom kläder, skor, klockor och smycken föll, i många fall kraftigt. Även bred varuhushandel och specialiserad livsmedelshandel, där försäljningen fortfarande i stor utsträckning sker via fysiska butiker och inte på nätet, backade. Samtliga branscher med positiv försäljningstillväxt ökade sina genomsnittliga rörelsemarginaler medan majoriteten av branscherna med negativ försäljningstillväxt minskade sina marginaler (se diagram nedan). Sämst gick det i skohandel och urhandeln. I båda branscherna minskade marginalerna kraftigt, i skohandelns fall från redan mycket låga nivåer 2019.

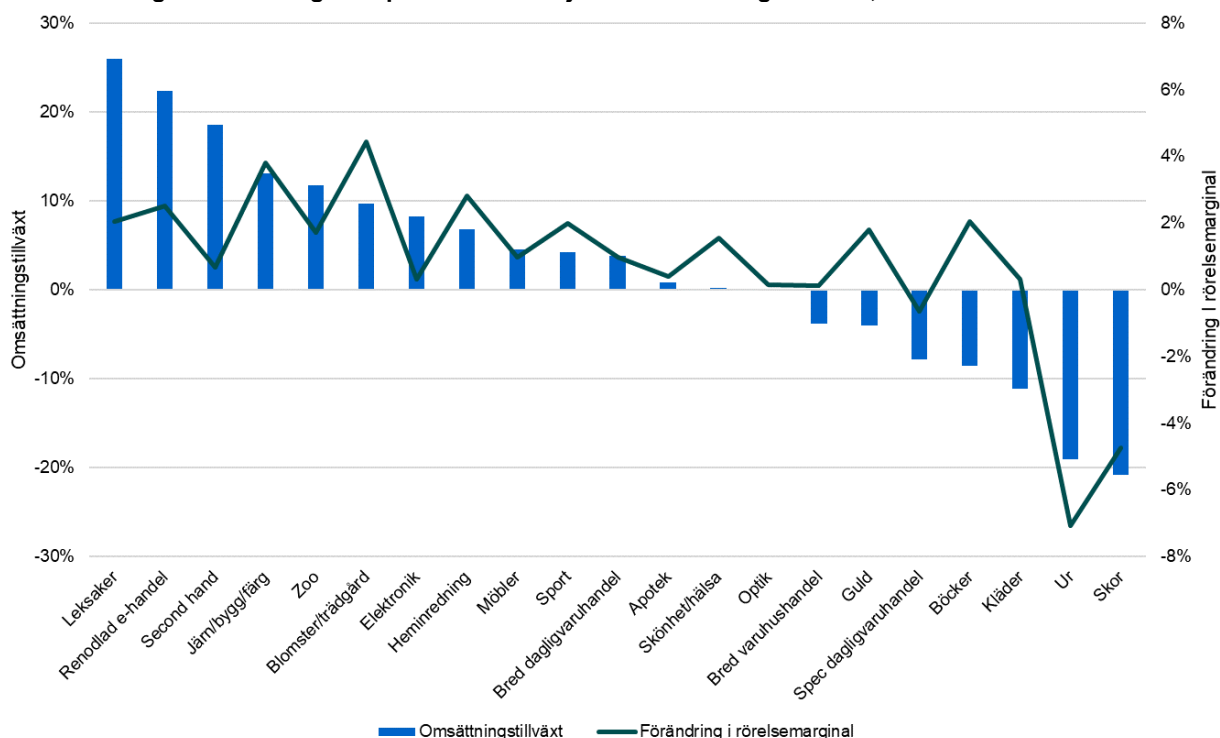
En analys av andelen anställda i respektive detaljhandelsbransch som berörs av korttidsarbete vid 2020 års utgång visar ett nära samband mellan vikande omsättning och sjunkande marginaler å ena sidan och behovet av tillfälliga permitteringar av

personal å den andra. I klädhandeln omfattades nära hälften av alla anställda av korttidsarbete under 2020. Motsvarande andel i skohandeln var över 40 procent. I andra krisbranscher såsom ur-, guld- och den breda varuhushandeln var över 30 procent av de anställda berörda av korttidsarbete. I järn-, bygg- och färghandeln, som var en av de branscher som ökade omsättningen mest under 2020, omfattades bara 3 procent av korttidsarbete. I samhällskritiska branscher såsom apotekshandeln och den breda livsmedelshandeln, där omsättningsutvecklingen var mer i linje med ett normalår, var motsvarande andelar 0 procent respektive 2 procent.

Andel anställda som omfattats av korttidsarbete i detaljhandeln per bransch, 2020.

Nettoomsättning i löpande priser i detaljhandeln per bransch, utveckling i procent jämfört med föregående år, samt förändring i rörelsemarginal i procentenheter jämfört med föregående år, 2020.

Trots att över 40 procent av de anställda i skohandeln omfattades av korttidsarbete, och trots andra stödåtgärder i form av anstånd med skattebetalningar med mera, blev rörelseresultatet negativt.

Rörelsemarginalen i branschen uppgick till minus 4,4 procent. I urhandeln var rörelsemarginalen nästan minus 8 procent. I de övriga branscher som backade i omsättning bidrog stödåtgärderna

tillsammans med de åtgärder som företagen själva vidtog till positiva rörelseresultat.

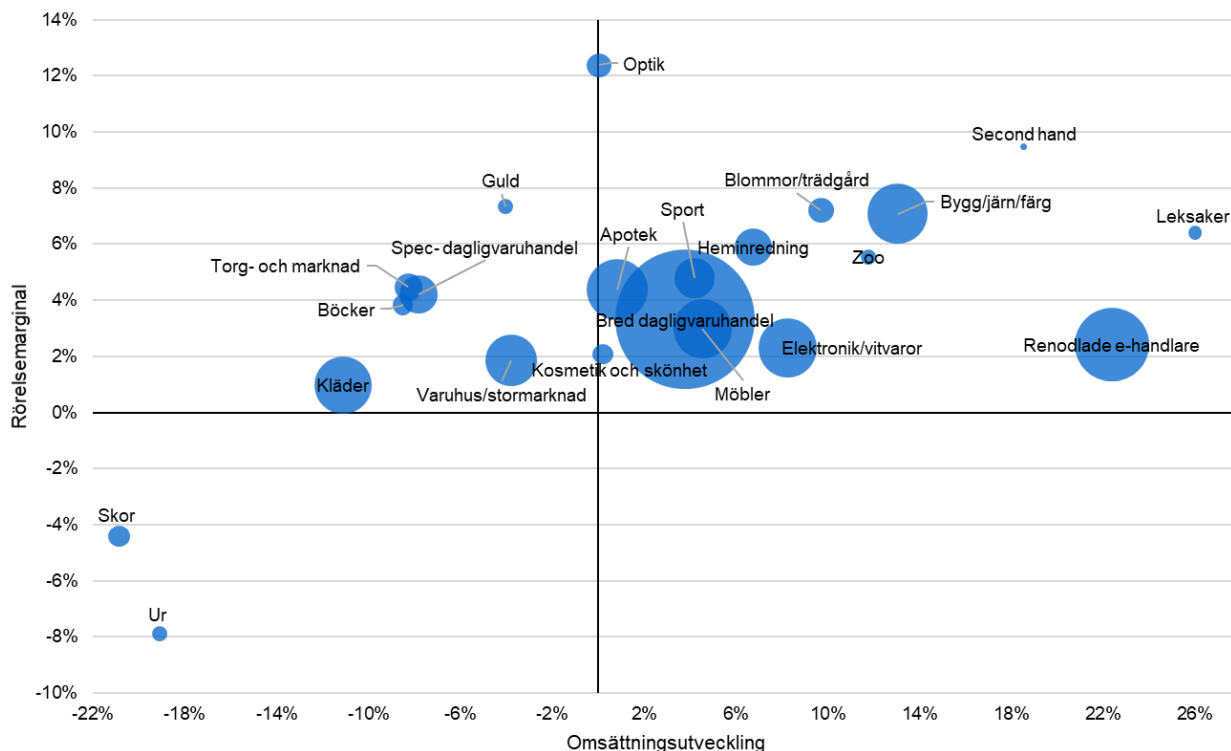
Det finns i övrigt ett tydligt positivt samband mellan hög omsättningsökning och hög rörelsemarginal. De branscher som växte mest omsättningsmässigt under 2020 hade, med några undantag, även högst rörelsemarginal. Så är vanligen även fallet under ett normalår. I dessa branscher förklarar sänkta arbetsgivaravgifter, som i ett initialskede omfattade samtliga företag, en del av lönsamheten men övriga stöd gick i större utsträckning till krisbranscherna.

Även bland de snabbväxande branscherna finns dock undantag. De renodlade e-handelsföretagen uppvisade, efter nära ett årtionde av låg eller obefintlig lönsamhet, en rörelsemarginal på 2,4 procent. Det är dock svårt att betrakta det som ett starkt resultat med tanke på att dessa företag ökade sin omsättning med hela 22 procent. Som en jämförelse presterar snabbväxande branscher

såsom bygghandeln och blomster- och trädgårds-handeln rörelsemarginaler på cirka 7 procent trots att dessa branschens tillväxttal var cirka hälften så höga som de renodlade e-handlarnas.

Bland de branscher som presterade positiva rörelsemarginaler 2020 trots negativ omsättningstillväxt har torg- och marknadshandeln samt den specialiserade dagligvaruhandeln även sett över tid en högre lönsamhet än genomsnittet i handeln. Även om marginalerna framstår som höga är 2020 års lönsamhet inte hög sett över en längre tidsperiod. Även den breda varuhushandelns marginaler var låga 2020 sett i ett tioårsperspektiv. Optikhandeln uppvisade hög lönsamhet men är också generellt sett en av handelns mest lönsamma branscher. Optikhandeln växte inte i omsättning under 2020. Nära hälften av arbetsstyrkan omfattades dock av korttidsarbete och vissa delar av verksamheten, till exempel kontaktlinsabonnemang, har sannolikt inte påverkats nämnvärt av pandemirestriktionerna.

Omsättningsutveckling per bransch inom detaljhandeln i procent samt rörelsemarginal, 2020. Cirklarnas storlek motsvarar branschens nettoomsättning.

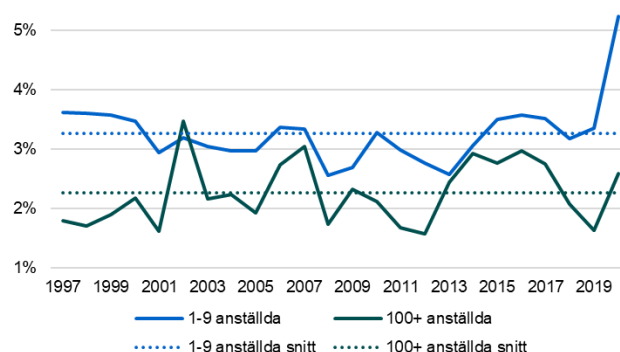
Krisstödens effekt är dock inte i ett lönsamhetsperspektiv tydligast på branschnivå utan vid jämförelser mellan företag av olika storlekar.

Rörelsemarginalerna ökade betydligt mer i småföretag än i stora företag 2020. Både företag med 1–9 anställda och företag med över 100 anställda

hade en omsättningstillväxt ungefär i linje med genomsnittstillväxten de senaste tio åren. Båda företagsgrupperna uppnådde dock en rörelsemarginal som var högre än det historiska genomsnittet i respektive grupp. Rörelsemarginalen i de största företagen var dock enbart 0,3 procentenheter högre än genomsnittet sedan 1997, och lägre än under exempelvis perioden 2014 till och med 2017 och. Småföretagens rörelsemarginal 2020 var däremot nära 2 procentenheter högre än genomsnittet samma tidsperiod. Även företag med 10–19 anställda hade kraftigt förbättrad rörelsemarginal medan medelstora företag med 50–99 anställda knappt alls ökade sin lönsamhet.

Att lönsamheten har påverkats mer i små företag har flera förklaringar. Dels har småföretag i genomsnitt högre personalkostnadsandel än stora företag, 19 procent i relation till nettoomsättning jämfört med 14 procent i den sistnämnda gruppen. Det betydde bland annat att det statliga stödet för sjuklönekostnader var mer kostnadsbesparande för småföretag. Dels var flera stödåtgärder konstruerade för att kompensera småföretag mer än stora. Stöd aktiverades exempelvis vid lägre gränsvåer och det fanns tak för hur många anställda som kunde omfattas.

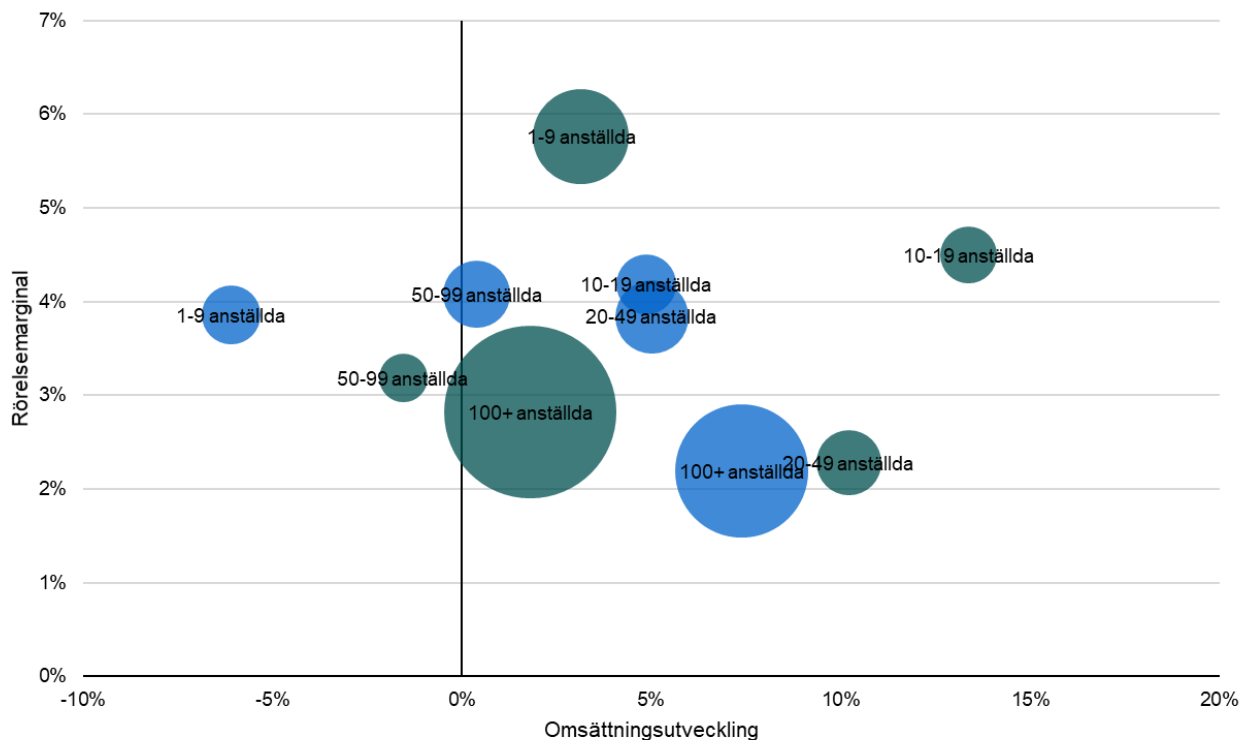
Rörelsemarginal i detaljhandeln, företag med 1–9 anställda och 100+ anställda, årsvärden och genomsnitt 1997–2020.

I detaljhandeln fördelad på dagligvaruhandel och sällanköpsvaruhandel samt per företagsstorlek uppvisade sällanköpsvaruhandelsföretag med 1–9 anställda högst rörelsemarginal 2020 följt av företag med 10–19 anställda i sällanköpsvaruhandeln.

Med undantag för de största företagen med över 100 anställda ökade lönsamheten mer i sällanköpsvaruhandeln än i dagligvaruhandeln 2020. Den breda livsmedelshandeln hade en mycket låg andel korttidspermitterade under 2020 och kan sägas ha verkat under något mer normala omständigheter än sällanköpsvaruhandeln. I den specialiserade livsmedelshandeln omfattades fler av stödåtgärder men branschens andel av omsättningen i hela dagligvaruhandeln (inkl. systembolag) är liten, enbart 6–7 procent och därför får stödåtgärderna inte samma genomslag på dagligvaruhandeln totalt.

Omsättningsutveckling per storleksgrupp inom dagligvaruhandeln (blå cirklar) och sällanköpsvaruhandeln (gröna cirklar) i procent samt rörelsemarginal, 2020. Cirklarnas storlek motsvarar företagsgruppens nettoomsättning.

Coronapandemins extrema effekter på samhällets alla delar gör att det inte går att dra några långsiktiga slutsatser om handelns utveckling utifrån 2020 års bokslut. Kombinationen av en exceptionell ”högkonjunktur” i delar av handeln till följd av ändrade konsumentbeteenden och en lika exceptionell lågkonjunktur i andra delar kombinerat med långtgående statliga stödåtgärder för att undvika en massiv våg av företagskonkurser och varsel gjorde att lönsamheten, i synnerhet i småföretag, blev högre än vad den annars skulle ha blivit. De åtgärder som företagen hade behövt vidta om stöden inte funnits hade gett en betydligt djupare lågkonjunktur med stora minskningar i personalstyrkan och än mer fallande inkomster för hushållen. Det är därför tydligt att stödåtgärderna räddade ett stort antal jobb och företag. Det som dock går att konstatera är att coronapandemin har påskyndat underliggande utvecklingstendenser som lär påverka den framtida lönsamheten över tid. Två av dessa är den fortsatta förflyttningen av konsumtion från fysiska butiker till e-handelskanalen samt från mindre företag till större företag. Båda diskuteras i följande avsnitt.

Växande e-handel har hållit nere priserna i sällanköpsvaruhandeln

E-handeln med detaljhandelsvaror hade redan innan coronapandemin en betydligt högre tillväxttakt än detaljhandeln som helhet. Sedan tidigt 2010-tal har e-handeln växt med cirka 15 procent om året medan hela detaljhandeln växt med cirka 3 procent om året. Det innebär att e-handeln, visserligen från en låg nivå, stadigt tagit marknadsandelar från den traditionella fysiska handeln i butik.

Under 2020 växte e-handeln dock med nära 40 procent. Pandemin medförde under 2020 och 2021 en överflyttning av konsumtion från fysiska butiker till e-handelskanalen av en omfattning som med tidigare utvecklingstal hade tagit flera år till att uppnå.

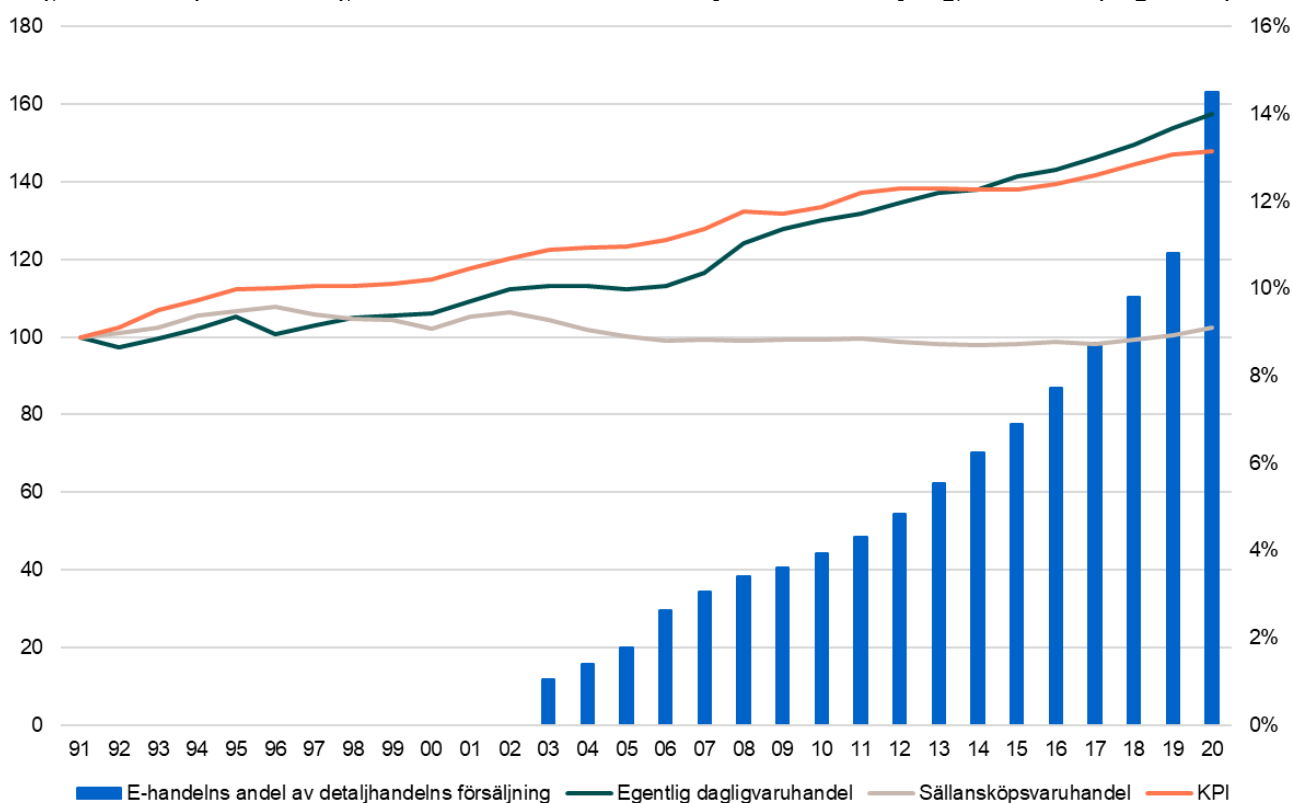
Merparten av e-handelskonsumtionen har historiskt rört sällanköpsvaror. Det gäller både e-handel från utlandet och e-handel från svenska företag. Lönsamheten i sällanköpsvaruhandeln har därmed utmanats av prispress både från utländsk och inhemsk e-handel. Den pristransparens som konsumenten åtnjuter, där det är lätt att ta reda på var en produkt kan köpas till lägsta pris, har medfört att prisutvecklingen inom sällanköpsvaruhandeln

kraftigt avvikit från dagligvaruhandelns och rikets genomsnittliga.

Utvecklingen tog fart just när e-handeln började ta konsumtionsandelar från den traditionella sällanköpsvaruhandeln under tidigt 2000-tal. Priserna inom sällanköpsvaruhandeln, exklusive elektronikvaror, har till följd av den hårda priskonkurrensen i princip varit oförändrade under 2000-talet. Om elektronikvaror, där SCB även tar hänsyn till

kvalitetsjusteringar till följd av teknikutveckling i beräkningarna, inkluderas har priserna i sällanköpsvaruhandeln minskat med 17 procent sedan 2000. I dagligvaruhandeln, som inte varit konkurrensutsatt från utlandet, har under samma period de genomsnittliga priserna höjts med 50 procent. Dagligvaruhandeln har sedan tidigt 90-tal kunnat hålla jämna steg med den generella prisutvecklingen i Sverige enligt konsumentprisindex (KPI).

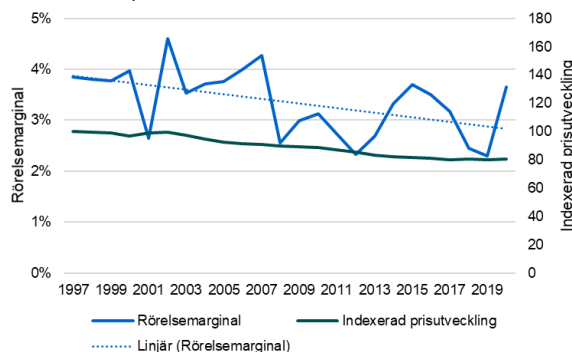
Indexerad prisutveckling totalt enligt KPI, i dagligvaruhandeln och sällanköpsvaruhandeln (exkl. elektronikhandeln), 1991–2020 (vänster axel), samt e-handels andel av detaljhandelns försäljning, 2003–2020 (höger axel).

Prispressen i sällanköpsvaruhandeln har eroderat lönsamheten

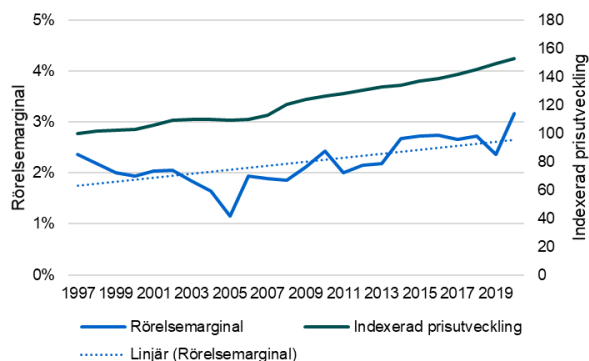
Den kraftiga prispressen inom sällanköpsvaruhandeln under 2000-talet har inneburit att lönsamheten, även om tydliga konjunkturvariationer förekommer, trendmässigt sjunkit under samma period. Eftersom priserna i genomsnitt inte kunnat höjas alls samtidigt som verksamhetskostnader såsom lokalhyror och löner ökat har lönsamhetstopporna i högkonjunktur gradvis blivit lägre medan bottenivåerna vid lågkonjunktur sjunkit djupare. Högre bruttomarginaler har enbart delvis och i vissa branscher kunnat kompensera för kostnadsökningarna.

Rörelsemarginal (årsvärden och linjär trend) och indexerad prisutveckling (1997 = 100) i sällanköpsvaruhandeln, 1997–2020.

I dagligvaruhandeln, med dess betydligt gynnsammare prisutveckling, har rörelsemarginalen i stället ökat något över tid. Sett över de senaste 20 åren har dagligvaruhandeln stärkt sina rörelsemarginaler i samtliga företagsstorlekssegment. Det har inneburit att dagligvaruhandelns rörelsemarginaler som helhet sedan 2018 varit i nivå med sällanköpsvaruhandelns.

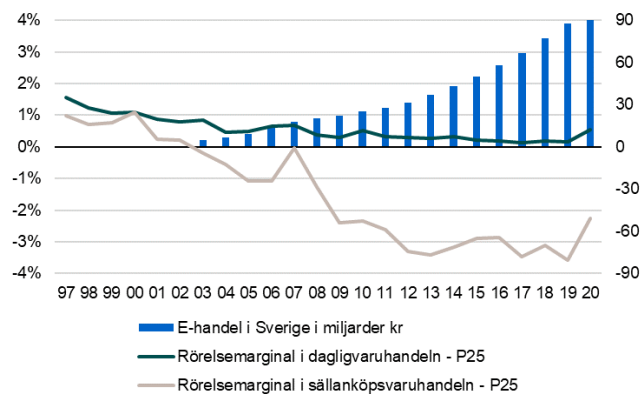
Rörelsemarginal (årsvärden och linjär trend) och indexerad prisutveckling (1997 = 100) i dagligvaruhandeln, 1997–2020.

Ett annat sätt att belysa prispressen i sällanköpsvaruhandeln är att studera rörelsemarginalen vid 25:e percentilen, det vill säga den lönsamhetsnivå som 25 procent av företagen presterar sämre än. Denna har gradvis sjunkit i sällanköpsvaruhandeln under i stort sett hela 2000-talet från 1,1 procent 2000 till minus 3,6 procent 2019. Lönsamheten förbättrades något 2020 men var fortfarande starkt negativ på minus 2,3 procent. 25 procent av företagen inom sällanköpsvaruhandeln hade alltså 2020 ett rörelseresultat som var minus 2,3 procent eller lägre.

Motsvarande rörelsemarginaler i dagligvaruhandeln var 1,1 procent 2000, samma som i sällanköpsvaruhandeln, men 0,6 procent 2020 vilket var nära tre procentenheter högre än i sällanköpsvaruhandeln. I dagligvaruhandeln har inte lönsamheten varit negativ vid 25:e percentilen någon gång under 2000-talet. Men eftersom 25 procent av företagen inom dagligvaruhandeln har en sämre rörelsemarginal än 0,6% så finns det förstås många företag även inom dagligvaruhandeln som har negativa rörelseresultat.

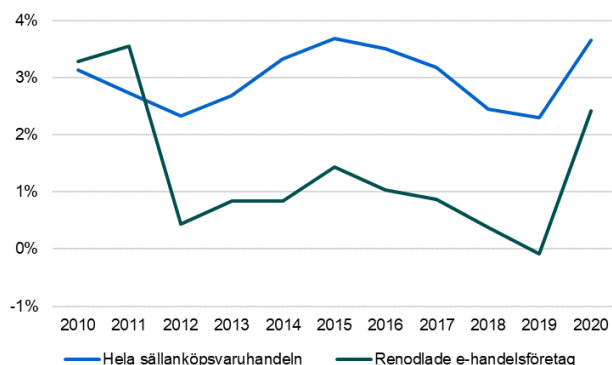
Rörelsemarginal i dagligvaruhandeln och sällanköpsvaruhandeln, percentil 25 (vänster axel) och e-handels omsättning (höger axel, mdkr), 1997–2020.

Dagligvaruhandelns e-handelstillväxt har dock varit kraftig under pandemin. Tillväxttakten var 95 procent 2020 och e-handelsandelen av dagligvaruhandelns omsättning 2021 (exklusive Systembolaget) var 5 procent. Det är fortfarande relativt lågt jämfört med många sällanköpsvarubranscher e-handelsandelar men e-handel av mat är nu etablerat i breda delar av befolkningen och kommer av allt att döma att fortsätta att växa. Det kommer sannolikt att medföra en starkare lönsamhetspress även av dagligvaror.

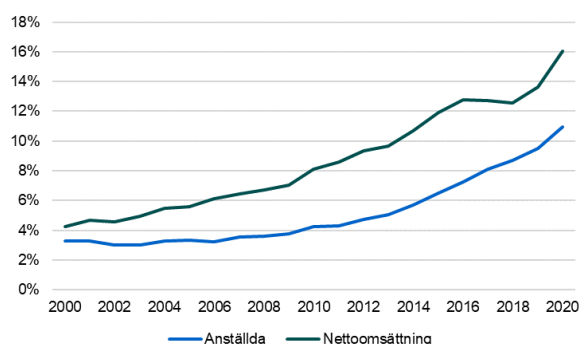
Förutom att e-handeln generellt pressar priserna i hela sällanköpsvaruhandeln har de genomsnittliga rörelsemarginalerna varit särskilt låga i de sällanköpsvaruföretag som i SCB:s statistik kategoriseras som distanshandlare. Dessa har i regel försäljning enbart via e-handelskanalen i motsats till företag som har både e-handels- och butiksförsäljning. En kraftig förbättring av rörelsemarginalerna skedde 2020 men det är vanskligt att dra alltför starka slutsatser av det. Omsättningsutvecklingen bland företagen var enormt stark, 22 procent, på grund av att stora konsumtionsvärden förflyttades till e-handelskanalen. I ljuset av detta och i kombination med de stödåtgärder som genomfördes framstår den långsiktiga lönsamheten i branschen som osäker trots den kraftiga förbättringen.

Rörelsemarginal i hela sällanköpsvaruhandeln samt i renodlade e-handelsföretag (distanshandeln), 2010–2020.

I takt med att allt fler e-handlar för allt mer pengar har distanshandelns ”marknadsandel” av sällanköpsvaruhandeln ökat. Antalet företag som kategoriseras som distanshandlare har vuxit kraftig under hela 2000-talet. År 2020 var 30 procent av företagen inom sällanköpsvaruhandeln kategoriserade som distanshandlare. Många av företagen är små men även antalet anställda och omsättningen har vuxit snabbt. Var sjunde krona i sällanköpsvaruhandeln omsätts i ett distanshandelsföretag och mer än var tionde anställd arbetar där.

Distanshandelsföretags andel av nettoomsättning och antalet anställda i sällanköpsvaruhandeln, 1997–2020.

Eftersom tillväxten i distanshandelsföretagen är så kraftig och med tanke på att marginaler och kapitalavkastning i branschen under flera år varit mycket låga påverkas lönsamheten i sällanköpsvaruhandeln både av generell prispress och hårt pressad lönsamhet i de renodlade e-handelsföretagen. I takt med att distanshandeln tar allt större marknadsandelar riskerar därmed lönsamheten sjunka ytterligare i sällanköpsvaruhandeln som helhet.

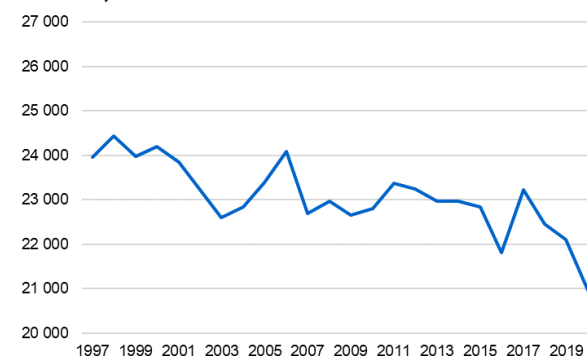
Större företag tar marknadsandelar vilket pressar marginalerna

I föregående avsnitt konstaterades att e-handeln och distanshandelsföretag växer mycket kraftigare än sällanköpsvaruhandeln som helhet. Det pressar den totala lönsamheten nedåt eftersom e-handel, trots ett starkare 2020, fortfarande måste betraktas som en lågmarginalsegment inom detaljhandeln.

Samtidigt pågår ytterligare en strukturomvandling där småföretag, oavsett vilken bransch de tillhör, förlorar marknadsandelar till de allra största företagen. Denna faktor har också stor påverkan på lönsamheten.

Antalet företag i detaljhandeln steg något 2020 men har trendmässigt sjunkit de senaste åren från en topp på cirka 58 000 företag 2011 till 56 500 2020. 63 procent av företagen 2020 var dock enmansföretag utan anställda. Dessa företag svarar enbart för 3 procent av detaljhandelns omsättning och enbart en minoritet driver en butik på mer stadigvarande basis. Företag med anställda, som alltså svarade för 97 procent av detaljhandelns omsättning 2020, har också minskat över tid. Nära 2 500 företag har försvunnit över en tioårsperiod. Sedan 1997 har antalet företag med anställda minskat från cirka 24 000 till 21 000.

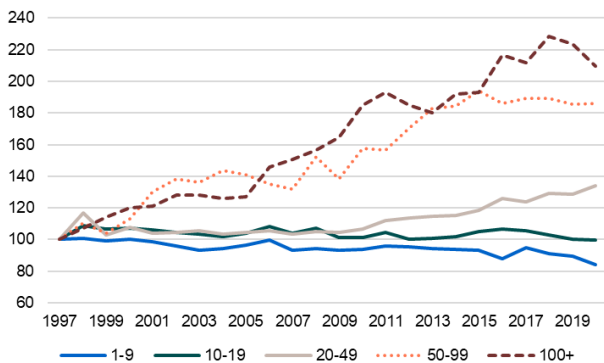
Förändring i antal företag med anställda i detaljhandeln, 1997–2020.

Antalet anställda omräknat till heltidstjänster i detaljhandeln har dock inte minskat under samma period utan tvärt emot ökat med 26 procent. Förklaringen till att antalet företag med anställda minskat men att antalet anställda ökat kraftigt är att antalet småföretag, med få anställda, minskat medan antalet stora företag, med många anställda, ökat. Företag med 50–99 respektive över 100 anställda har blivit ungefär dubbelt så många sedan 1997 medan småföretag med 1–9 anställda har minskat med 16

procent. Företag med 10–19 anställda är oförändrade till antalet medan medelstora företag med 20–49 anställda har ökat med 34 procent.

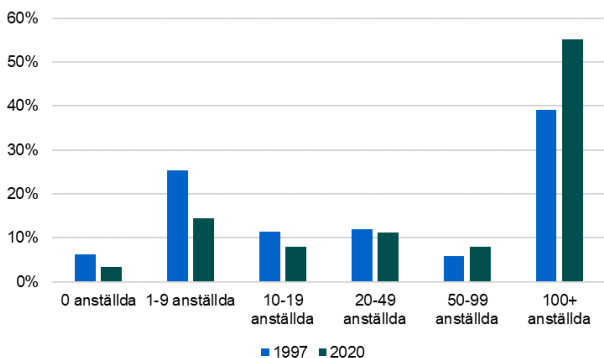
Indexerad förändring av antalet företag med anställda i detaljhandeln per företagsstorlek (antal anställda), 1997–2020. 1997 = 100.

Småföretag med 1–9 anställda är fortfarande i tydlig majoritet och utgör tillsammans med enmansföretag (utan anställda) cirka 95 procent av företagen.

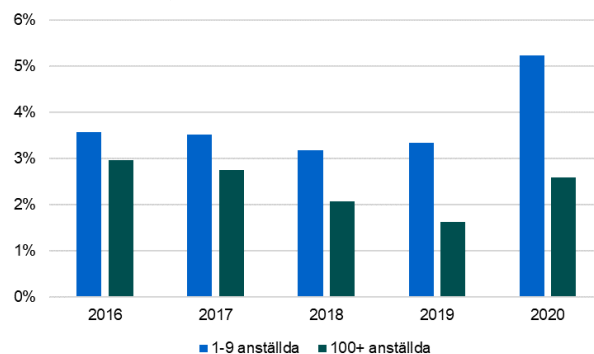
Faktumet att antalet stora företag med över 100 anställda har fördubblats har emellertid inneburit en kraftig omfördelning av branschens omsättning. Småföretagen med 1–9 anställda har minskat sin marknadsandel mest, från 25 procent till 10 procent. De allra största företagen med över 100 anställda har ökat sin marknadsandel mest, från 39 procent till 55 procent. De utgjorde 178 av 56 530 detaljhandelsföretag 2020.

Nettoomsättningen i detaljhandeln, fördelad på företagsstorlek, 1997 och 2020.

Den genomsnittliga rörelsemarginalen i småföretag med 1–9 anställda mellan 1997 och 2020 är 3,3 procent. Motsvarande marginal i företag med över 100 anställda är 2,3 procent. I genomsnitt över tid presterar alltså småföretag en rörelsemarginal som är en procentenhet högre än de största företagens. De senaste åren är skillnaden större. 1,7 procentenheter 2019 och 2,6 procentenheter, under specifika omständigheter, 2020. Förutom att ökad e-handel pressar handelns marginaler pressar alltså stora företags ökade marknadsandelar marginalerna.

Rörelsemarginal i företag med 1–9 anställda och 100+ anställda, 2016–2020.

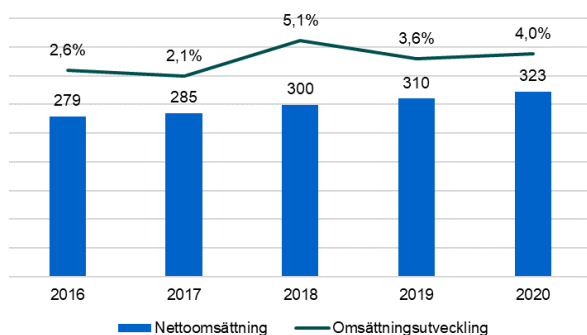
Lönsamheten i de största detaljhandelsbranscherna

Dagligvaruhandeln

Omsättningen i dagligvaruhandeln växte med 4 procent under 2020. Det är en procentenhet mer än genomsnittet under 2010-talet. Framför allt var omsättningsökningen stark under inledningen av året som kännetecknades av bunkringshandel i samband med pandemiutbrottet.

Samtidigt som dagligvaruhandeln med brett sortiment gick väldigt starkt utvecklades dock den specialiserade dagligvaruhandeln, där mindre delikatesbutiker med specialiserat sortiment som exempelvis kaffe, chark, ost och fisk ingår, mycket svagt då kundflöden minskade abrupt under våren. I den delen av dagligvaruhandeln minskade omsättningen med 7,8 procent.

Nettoomsättning i dagligvaruhandeln, miljarder kronor och procentuell tillväxt, 2016–2020.

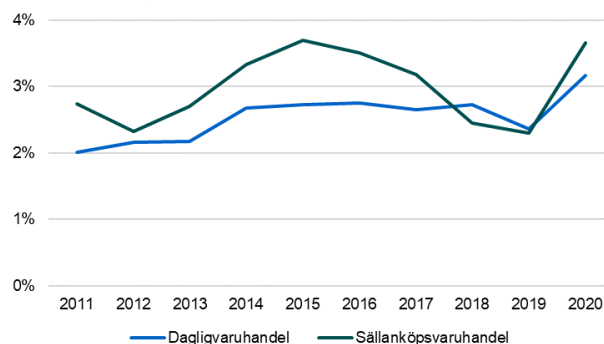

Rörelsemarginalen var både 2018 och 2019 högre i dagligvaruhandeln än i sällanköpsvaruhandeln. Så har historiskt inte varit fallet men lönsamheten i dagligvaruhandeln har trendmässigt stigit något under 2000-talet medan den har sjunkit i sällanköpsvaruhandeln. (se föregående avsnitt i rapporten för vidare diskussion om anledningarna till det).

2020 är rörelsemarginalen återigen lägre i dagligvaruhandeln än i sällanköpsvaruhandeln, 3,2 procent jämfört med 3,7 procent. Det är dock svårt att jämföra lönsamheten mellan branscherna 2020 eftersom dagligvaruhandeln med brett sortiment inte hade samma omsättningsökning som sällanköpsvaruhandeln och inte heller behövt pandemistöd i samma utsträckning. Enbart 2 procent av de anställda i dagligvaruhandeln med brett sortiment berördes exempelvis av korttidsarbete 2020. I den specialiserad dagligvaruhandeln var andelen korttidsarbetande högre men dessa företag svarar för

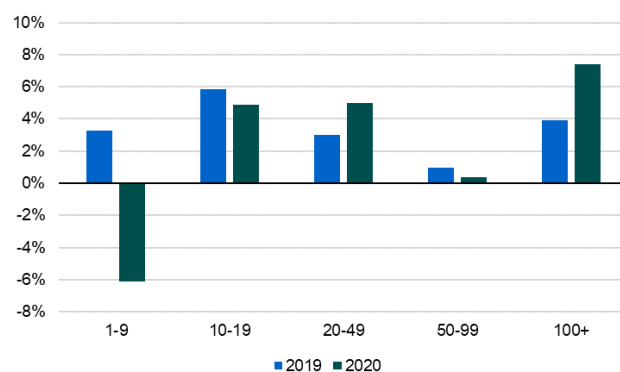
en mycket liten andel av den totala omsättningen i dagligvaruhandeln. Dagligvaruhandelns totala omsättningstillväxt återvände efter vårens höga nivåer till ett ungefärligt normalläge och stora andelar av försäljningen flyttades över till e-handelskanalen.

Rörelsemarginal i dagligvaruhandeln och sällanköpsvaruhandeln, 2011–2020.

Svårigheten att utvärdera marginaler 2020 illustreras också vid en jämförelse mellan olika företagsstorlekar i dagligvaruhandeln. I småföretag med 1–9 anställda minskade omsättningen betydligt, bland annat med anledning av att dessa hade svårare att ställa om sin försäljning mot e-handelskanalen jämfört med de största livsmedelsföretagen där omsättning i motsats ökade kraftigt. Lönsamheten ökade dock mer i småföretagen än i de största företagen. Det beror sannolikt på att fler än vanligt av de mindre lönsamma småföretagen slagits ut i kombination med att kvarvarande småföretag som grupp erhöll mer omfattande företagsstöd till följd av vikande försäljning. Därtill drogs vissa av de större företagens resultat ner av omfattande försäljningstapp i gräns- och cityhandeln.

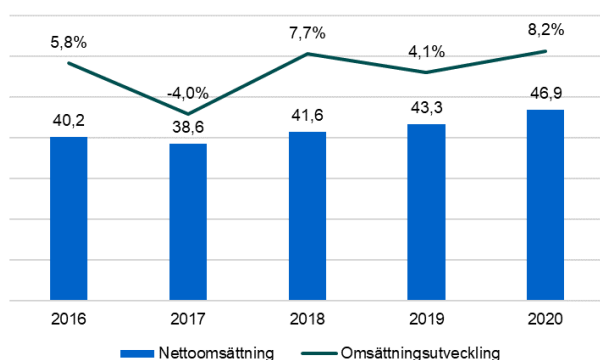
Nettoomsättning i dagligvaruhandeln, utveckling i procent per företagsstorlek (antal anställda), 2019 och 2020.

Elektronikhandeln

Elektronikhandeln växte i omsättning med höga 8,2 procent 2020. Främst berodde detta på att många uppgraderade sina hemmakontor när arbete hemifrån ökade, en stark försäljning under sommarmånaderna, då många semesterplaner ställdes in på grund av pandemirestriktionerna vilket skapade konsumtionsutrymme för hushållen, samt på en ytterligt stark försäljning under Black Friday. November månads försäljning ökade med 30 procent jämfört med fjolårets.

Nettoomsättning i elektronikhandeln, miljarder kronor och procentuell tillväxt, 2016–2020.

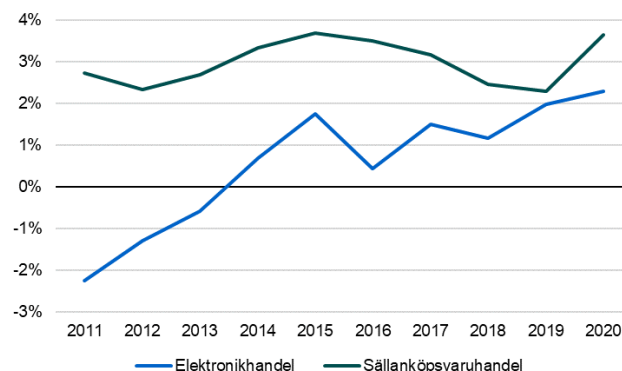
Småföretag med 1–9 anställda samt företag med över 100 anställda hade högst genomsnittlig omsättningsutveckling. Antalet småföretag minskade från 1007 till 944 men genomsnittsföretaget i storleksgruppen ökade omsättningen med 22 procent jämfört med 2019. Motsvarande utveckling i de största företagen var 17 procent. Medelstora företag utvecklades svagare, i synnerhet företag med 50–99 anställda där den genomsnittliga omsättningen minskade med 38 procent.

Elektronikhandeln har under en lång period karakteriserats av låg lönsamhet. E-handeln slog igenom tidigt i branschen och i kombination med en överetablering av stora aktörer medförde detta en stark prispress på elektronikvaror. Rörelsemarginalen var negativ mellan 2008–2013 och flera stora företag gick i konkurs. Omsättningen minskade och översteg inte 2008 års nivå förrän år 2016. Antalet anställda uttryckt i heltidstjänster har minskat med 33 procent sedan 2008.

De stora minskningarna av personalkostnaderna i kombination med i huvudsak positiv omsättningstillväxt sedan 2016 har gradvis medfört stigande lönsamhet. 2019 var rörelsemarginalen för första gången under 2000-talet, om än knappt, över 2 procent. Sällanköpsvaruhandeln som helhet har som jämförelse under samma period aldrig uppvisat en rörelsemarginal under 2 procent.

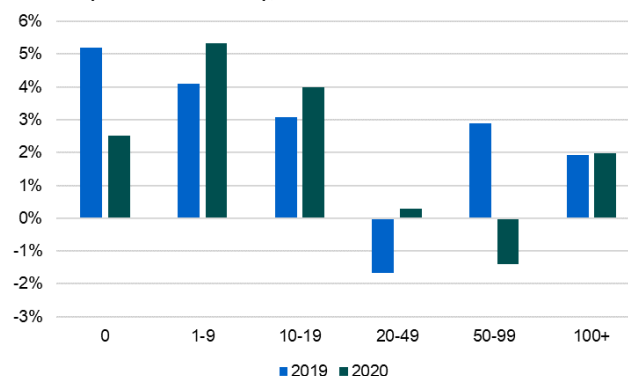
2020 ökade rörelsemarginalen i elektronikhandeln ytterligare något till 2,3 procent. Elektronikhandeln var en av de sällanköpsvarubranscher som drabbades lindrigast av pandemirestriktionerna, 7 procent av de anställda omfattades av korttidsarbete 2020. Den redan höga e-handelsandelen i elektronikhandeln innebar att branschen var väl rustad för ökad efterfrågan via e-handelskanalen. En stor andel av försäljningen i butik sker dessutom i stora lokaler vilket underlättade för att hålla avstånd för minskad smittspridning.

Rörelsemarginal, elektronikhandeln och sällanköpsvaruhandeln, 2011–2020.

Det är främst i småföretag som rörelsemarginalerna förbättrats jämfört med 2019. Företag med upp till 19 anställda har i genomsnitt förbättrat sina marginaler med en procentenhet. Företag med 20–49 anställda har ökat marginalerna med nära 2 procent men från negativa nivåer. Företag med 50–99 anställda har kraftigt försämrade marginaler medan företag med över 100 anställda har oförändrad lönsamhet jämfört med 2019.

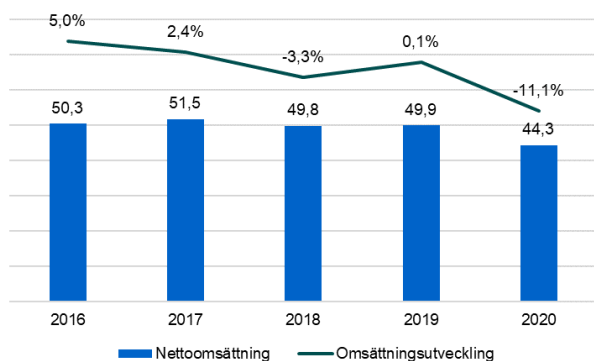
Rörelsemarginal i elektronikhandeln per företagsstorlek (antal anställda), 2019 och 2020.

Klädhandeln

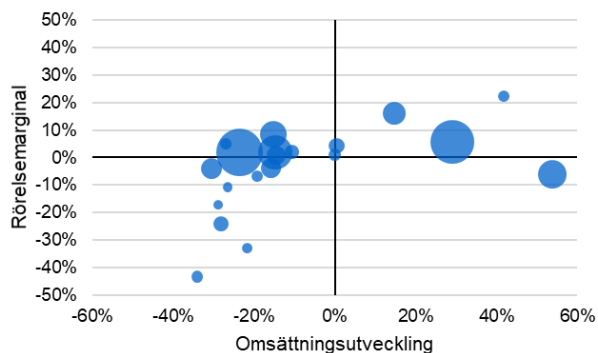
Klädhandeln var en av de detaljhandelsbranscher som drabbades allra hårdast under pandemin. Nettoomsättningen, som under flera år utvecklats svagare än sällanköpsvaruhandeln som helhet, föll med 11,1 procent under 2020. Det motsvarar en minskning på 5,6 miljarder kronor.

Nettoomsättning i klädhandeln, miljarder kronor och procentuell tillväxt, 2016–2020.

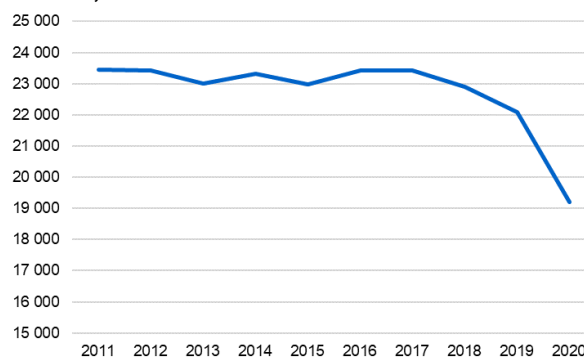
Av de 20 största aktiebolagen med tillgängliga bokslut från 2020 är det enbart 5 som haft en positiv omsättningsutveckling. Flera företag tappade över 20 procent av nettoomsättningen jämfört med 2019. Cirka hälften av företagen uppvisar negativa rörelsemarginaler.

Omsättningsutveckling i de 20 största aktiebolagen (med bokslut 2020) inom klädhandeln i procent samt rörelsemarginal, 2020. Cirklarnas storlek motsvarar företagets nettoomsättning.

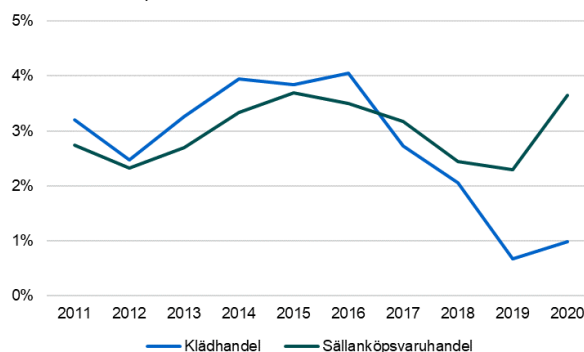
Nära varannan anställd i klädhandeln omfattades av korttidsarbete 2020. Det var den högsta andelen av alla detaljhandelsbranscher. Klädhandeln svarade 2020 för 6 procent av detaljhandels omsättning men mottog 30 procent av detaljhandels totala stödbelopp för korttidsarbete. Trots möjligheterna till permittering av anställda samt övriga stödåtgärder minskade antalet anställda räknat i heltidstjänster med cirka 3000 under året vilket motsvarar 14 procent av arbetskraften i branschen. Antalet företag med anställda blev 177 färre och har minskat med 15 procent sedan 2018.

Antal anställda uttryckt i heltidstjänster i klädhandeln, 2011–2020.

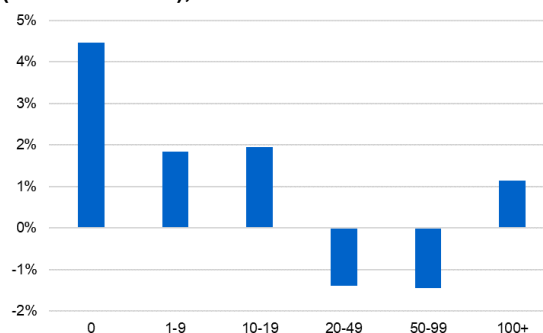
Klädhandeln hade länge hög lönsamhet jämfört med sällanköpsvaruhandeln som helhet men under 2010-talet minskade skillnaden. Sedan 2016 har rörelsemarginalen sjunkit kraftigt i klädhandeln. 2020 var rörelsemarginalen 1 procent att jämföra med genomsnittet i klädhandeln på 4,6 procent under hela 2000-talet. Utan stödåtgärder hade den genomsnittliga rörelsemarginalen sannolikt blivit kraftigt negativ.

Rörelsemarginal, klädhandeln och sällanköpsvaruhandeln, 2011–2020.

Medelstora klädhandelsföretags lönsamhet drabbades hårdast under pandemin. Företag med 20–99 anställda hade i genomsnitt minus 1,4 procent i rörelsemarginal. I småföretag var lönsamheten ungefär densamma som föregående år.

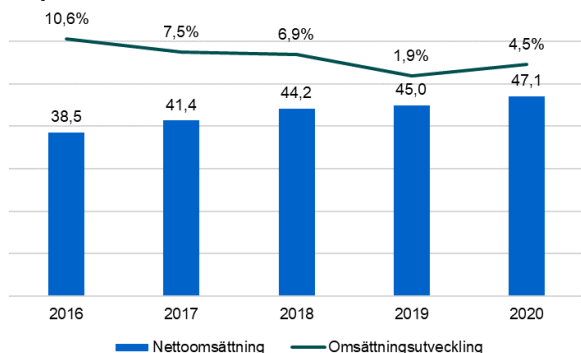
Rörelsemarginal i klädhandeln per företagsstorlek (antal anställda), 2020.

Möbelhandeln

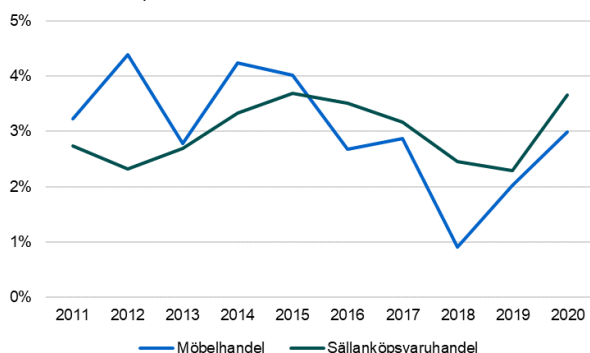
Sett till omsättningsutvecklingen var 2020 ungefär i nivå med ett normalår för möbelhandeln sett ur ett lite längre perspektiv. Branschen som helhet varken tydligt gynnades eller missgynnades av de ändrade konsumtionsmönster som pandemin medförde. Nettoomsättningen ökade med 4,5 procent 2020 vilket bara var något lägre än genomsnittet under den senaste tioårsperioden på 5,3 procent.

Nettoomsättning i möbelhandeln, miljarder kronor och procentuell tillväxt, 2016–2020.

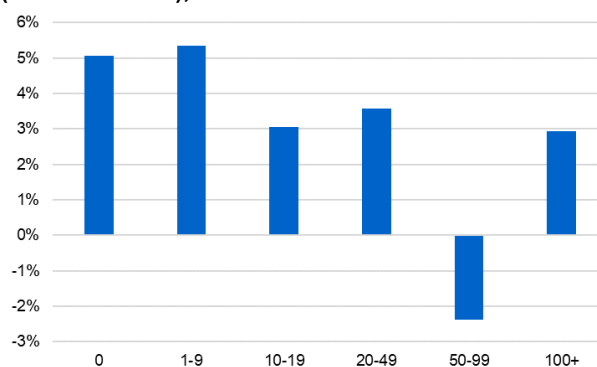
Lönsamheten har under större delen av 2000-talet och fram till 2015 varit högre i möbelhandeln än i sällanköpsvaruhandeln som helhet. Efter det föll rörelsemarginalen relativt kraftigt 2016–2018. En förbättring har sedan skett från låga nivåer. 2020 ökade rörelsemarginalen jämfört med 2019 men är fortfarande något lägre än i sällanköpsvaruhandeln som helhet.

Rörelsemarginal i möbelhandeln och sällanköpsvaruhandeln, 2011–2020.

I likhet med många andra detaljhandelsbranscher var lönsamheten 2020 lägst i medelstora företag medan den var högst i småföretagen. I medelstora företag med 50–99 anställda var rörelsemarginalen minus 2,4 procent medan den var över 5 procent i småföretag med 0 anställda (enmansföretag) och 1–9 anställda. I de största företagen var rörelsemarginalen 2,9 procent.

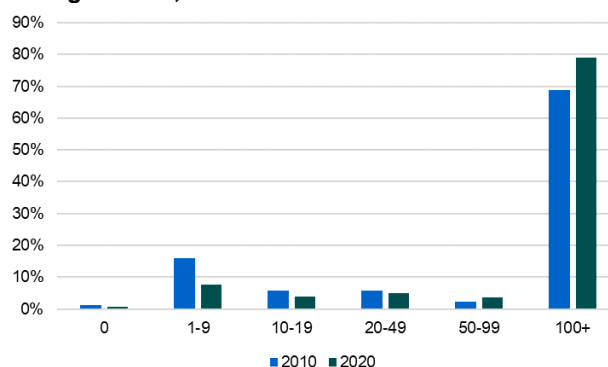
Rörelsemarginal i möbelhandeln per företagsstorlek (antal anställda), 2020.

13 procent av de anställda i möbelhandeln omfattades av korttidsarbete under 2020. Det är en lägre andel än genomsnittet i sällanköpsvaruhandeln på 18 procent. Möjligheten till korttidsarbete bidrog dock till att möbelhandeln var en av få branscher i sällanköpsvaruhandeln där antalet anställda uttryckt i heltidstjänster inte minskade under 2020. Antalet anställda ökade med 166 personer till cirka 12 000.

Antalet företag med anställda minskade dock med 40 från 604 till 564. Det var primärt småföretag med 1–9 anställda som minskade. Småföretag i möbelhandeln har minskat kraftigt de senaste tio åren. Möbelhandeln har länge haft en mycket hög andel av omsättningen koncentrerad till de största företagen och den utvecklingen har förstärkts ännu mer de senaste tio åren. 2020 var nära 80 procent av omsättningen i branschen koncentrerad till de 7 största företagen med över 100 anställda.

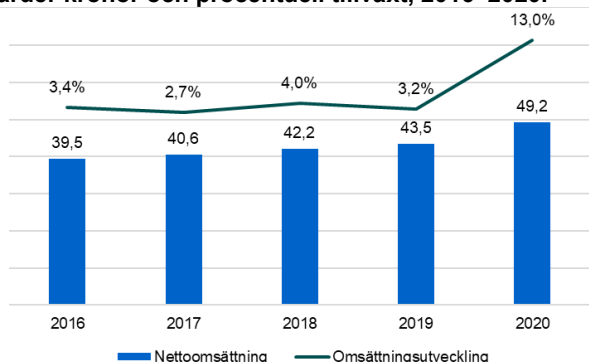
Nettoomsättningen i möbelhandeln, fördelad på företagsstorlek, 2010 och 2020.

Järn-, bygg- & färghandeln

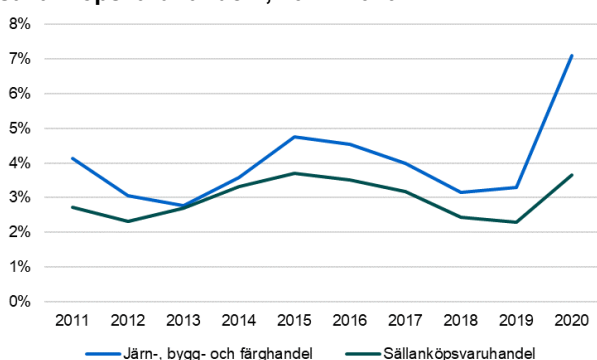
Järn-, bygg- och färghandelns nettoomsättning växte kraftigt under 2020. Branschen gynnades av den förflyttning av konsumtion som pandemin medförde från resor, restaurang- och cafébesök, kulturevenemang, modehandel med mera till konsumtion av produkter för hemmet. Med mer tid i hemmet initierades fler renoverings- och byggprojekt än vanligt vilket medförde en omsättningsutveckling på 13 procent i branschen.

Nettoomsättning i järn-, bygg- och färghandeln, miljarder kronor och procentuell tillväxt, 2016–2020.

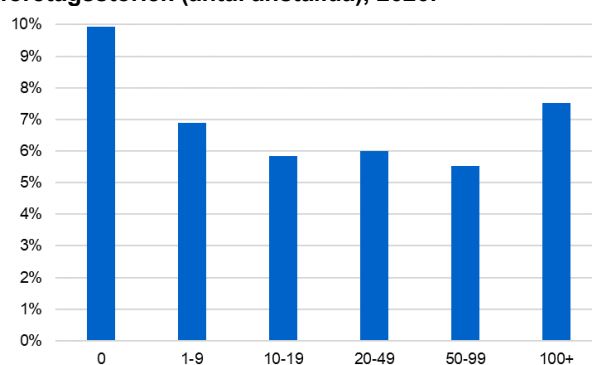
Järn-, bygg- och färghandeln har de senaste 15 åren presterat en minst likvärdig men oftast högre lönsamhet än sällanköpsvaruhandeln som helhet. Femårsperioden innan pandemiutbrottet var rörelsemarginalen cirka en procentenhet högre i genomsnitt. Till följd av den starka omsättningsutvecklingen 2020 ökade lönsamheten ytterligare till 7,1 procent. Det är 3,4 procentenheter högre än i sällanköpsvaruhandeln som helhet och cirka 2 procentenheter högre än branschens tidigare toppnotering under 2000-talet.

Rörelsemarginal i järn-, bygg- och färghandeln och sällanköpsvaruhandeln, 2011–2020.

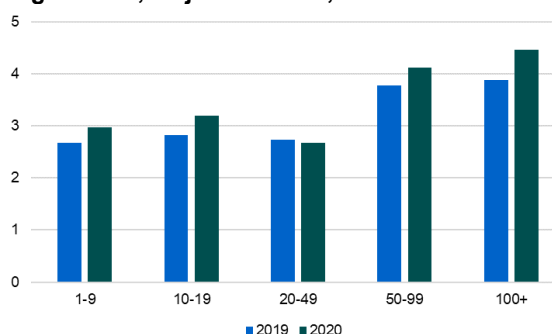
I motsats till många andra sällanköpsvaruhandelsbranscher var lönsamheten god i samtliga storlekssegment. Samtliga företagstyper från enmansföretag till företag med över 100 anställda hade en genomsnittlig rörelsemarginal över 5 procent.

Rörelsemarginal i järn-, bygg- och färghandeln per företagsstorlek (antal anställda), 2020.

Enbart tre procent av de anställda omfattades av korttidsarbete 2020. Det är med undantag av den breda livsmedelshandeln och apotekshandeln lägst i detaljhandeln. Antalet anställda i branschen som helhet var i princip oförändrat vilket innebär att även nettoomsättningen per anställd växte kraftigt. Det gäller i synnerhet i företag med över 100 anställda där varje anställd omsatte 4,5 miljoner kronor 2020 att jämföra med 3,9 miljoner 2019.

Nettoomsättning per anställd i järn-, bygg- och färghandeln, miljoner kronor, 2019 och 2020

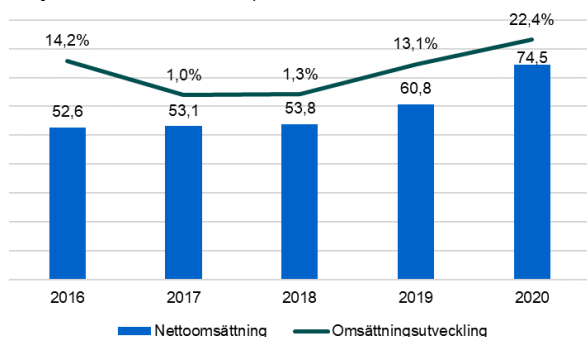

Personaleffektivitet är en av de huvudsakliga anledningarna till att järn-, bygg- och färghandelns lönsamhet under senare år varit högre än den totala sällanköpsvaruhandelns. Branschen har vuxit i omsättning kombinerat med relativt låga öknings i antalet anställda. Trots att åren mellan 2011 och 2014 var mycket svaga omsättningsmässigt har senare års starka omsättningsutveckling inneburit att omsättningen vuxit med 30 procent mellan 2011 och 2020. Antalet anställda har dock under samma period enbart ökat med 2 procent. Det har inneburit en kraftigt ökad effektivitet sett till utvecklingen i nettoomsättning per anställd.

Distanshandeln

Nettoomsättningen i distanshandelsföretagen växte med 22,4 procent 2020. En viktig förklaring till den starka tillväxten är naturligtvis att en större andel än vanligt av konsumtionen i detaljhandeln efter pandemiutbrottet förflyttades från butiker till e-handel. Faktum är dock att distanshandeln så sent som 2015 växte med nästan lika starka 21,5 procent. Då var dock omsättningen i distanshandeln bara hälften av vad den är i nuläget. Distanshandeln har i genomsnitt vuxit med 11,2 procent om året under den senaste tioårsperioden. Som jämförelse har övrig sällanköpsvaruhandel vuxit med i genomsnitt 2,8 procent om året under samma period.

Nettoomsättning i distanshandeln, miljarder kronor och procentuell tillväxt, 2016–2020.

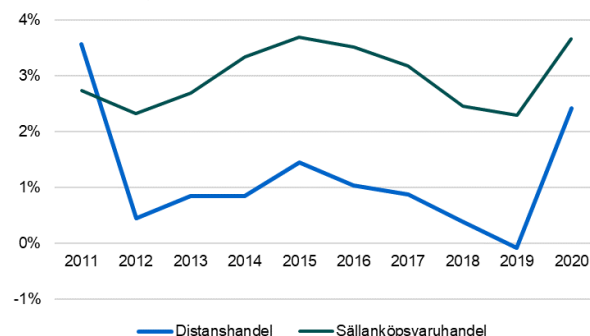
Det är missvisande att tala om distanshandeln som "bransch" eftersom den representerar en specifik försäljningskanal snarare än försäljning av en avgränsad typ av produkter. Distanshandeln innehåller i praktiken försäljning av produkter från alla andra branscher. Indelningen är dock en följd av hur SCB har statistiken ordnad (se inledningen, angående detta).

När vi i denna rapport exempelvis skriver om den svaga omsättningsutvecklingen i klädhandeln menar vi att klädförsäljningen där merparten sker via den traditionella, fysiska klädhandeln utvecklats svagt. Om de aktörer inom klädhandeln som är renodlade distanshandlare (e-handlare) inkluderades skulle omsättningsutvecklingen sannolikt se något ljusare ut.

Även om omsättningen utvecklats starkt i distanshandeln har lönsamheten under den senaste tioårsperioden varit mycket svag. Jakten på marknadsandelar i en växande handelskanal har medfört en hård prispress och rörelsemarginalen har oftast varit under 1 procent. 2019 var rörelsemarginalen

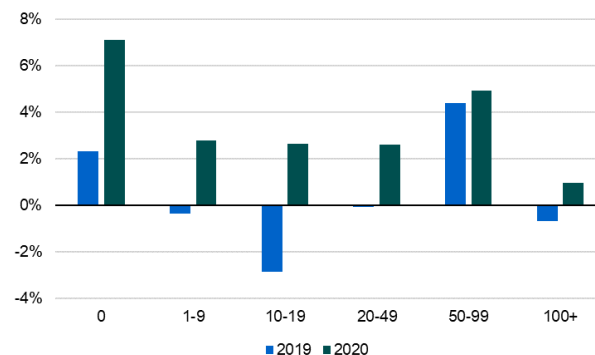
negativ trots en omsättningstillväxt på 13,1 procent. 2020 var rörelsemarginalen för första gången sedan 2011 högre än 2 procent. I ljuset av den höga omsättningstillväxten måste dock lönsamheten även 2020 betraktas som svag. Som jämförelse hade järn-, bygg- och färghandeln, som också växte kraftigt i omsättning 2020 men inte alls lika mycket som distanshandeln, en rörelsemarginal på över 7 procent.

Rörelsemarginal i distanshandeln och sällanköpsvaruhandeln, 2011–2020.

Det är främst små och medelstora företag inom distanshandeln som förbättrat sina rörelsemarginaler under 2020. Det är dels en konsekvens av den kraftiga försäljningsutvecklingen. Rörelsemarginalerna har dock, också påverkats positivt av de generella pandemistöden. Även i distanshandeln hade enskilda företag det tufft trots den höga totala tillväxten. 7 procent av de anställda omfattades exempelvis av korttidsarbete. Noterbart är också att lönsamheten i företagen med över 100 anställda, som står för 44 procent av distanshandelns omsättning, fortsatt är låg. Rörelsemarginalen når inte över 1 procent trots att omsättningen växte med 20 procent.

Rörelsemarginal i distanshandeln per företagsstorlek (antal anställda), 2019 och 2020.

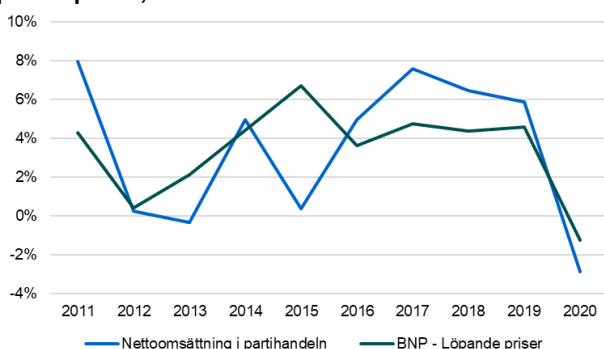

Lönsamheten i partihandeln

Pandemin slog hårt mot partihandelns omsättning

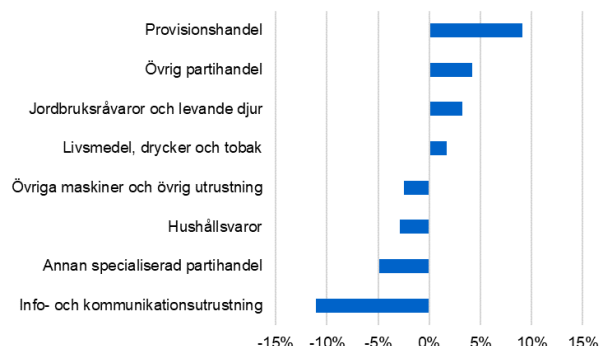
Medan stora delar av detaljhandeln hade en stark omsättningsutveckling 2020 trots pandemin föll omsättningen i partihandeln som helhet kraftigt. Efter en treårsperiod med god omsättningstillväxt där partihandeln vuxit starkare än BNP minskade omsättningen 2020 med 2,9 procent medan BNP i löpande priser föll med 1,2 procent.

Nettoomsättning i partihandeln, utveckling i procent jämfört med föregående år, samt BNP-tillväxt i löpande priser, 2011–2020.

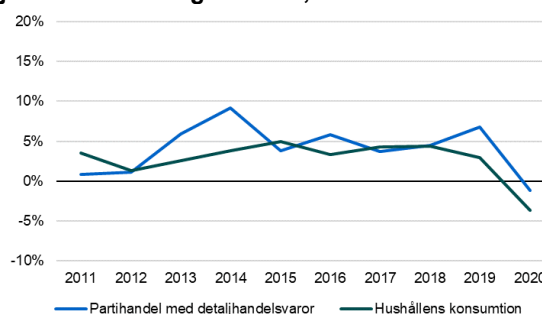
Samtliga stora partihandelsbranscher förutom partihandeln med livsmedel, tobak och drycker, som växte med 1,7 procent, minskade i omsättning under 2020. Mest föll partihandeln med informations- och kommunikationsutrustning där nettoomsättningen minskade med 11 procent. Så kallad annan specialiserad partihandel, där bland annat handel med insatsvaror såsom bränslen, metaller, virke och kemiska produkter till tillverkningsindustrin ingår, föll 4,9 procent. Partihandeln med hushållsvaror, som i huvudsak betjänar sällanköpsvaruhandeln föll med 2,9 procent. Partihandeln med övriga maskiner och övrig utrustning, som också betjänar tillverkningsindustrin, föll med 2,5 procent. Övriga partihandelsbranscher hade positiv omsättningstillväxt men dessa står enbart för 5 procent av partihandelns totala omsättning och har därmed liten effekt på omsättningsutvecklingen i branschen som helhet.

Nettoomsättning i partihandeln, utveckling i procent per bransch, 2020.

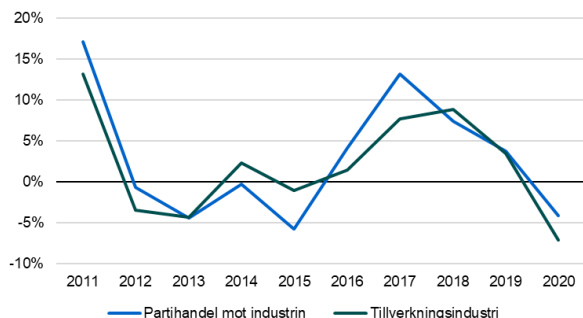

Grovt räknat avser cirka hälften av branschen som helhet partihandel med detaljhandelsvaror som livsmedel och hushållsvaror medan den övriga halvan i huvudsak betjänar tillverkningsindustrin med exempelvis maskiner och insatsvaror. Den förstnämnda delen av partihandeln är därmed mer beroende av hur detaljhandeln utvecklas men även utvecklingen av café- och restaurangnäringen, olika former av sport- och kulturevent med mera där exempelvis mat och dryck säljs. Partihandeln med hushållsvaror och livsmedel samvarierar därför relativt väl med hushållens totala konsumtionsutveckling som innehåller stora utgiftsposter för ovan nämnda sektorer. Annan specialiserad partihandel och partihandel med övriga maskiner och övrig utrustning, som utgör merparten av partihandelns övriga omsättning, samvarierar i stället tydligt med omsättningsutvecklingen i tillverkningsindustrin.

Nettoomsättning i partihandeln med hushållsvaror och partihandeln med livsmedel, drycker och tobak samt hushållens konsumtion, utveckling i procent jämfört med föregående år, 2011–2020.

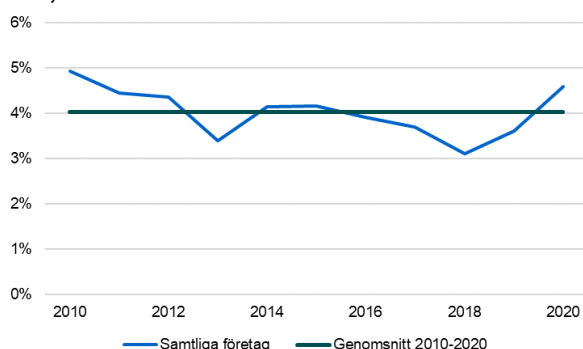
Nettoomsättning i annan specialiserad partihandel och partihandel med övriga maskiner och övrig utrustning samt i tillverkningsindustrin, utveckling i procent jämfört med föregående år, 2011–2020.

Konjunkturvariationerna är vanligen kraftigare beträffande omsättningsutveckling i tillverkningsindustrin än hushållens konsumtionsutveckling. Därmed blir också konjunkturvariationerna oftast kraftigare i de delar av partihandeln som betjänar tillverkningsindustrin än i de delar som betjänar detaljhandeln. Partihandeln med detaljhandelsvaror tappade betydligt mindre i omsättning 2020 jämfört med 2019 än partihandeln med varor till tillverkningsindustrin.

Rörelsemarginalen i partihandeln ökade 2020 från 3,6 procent till 4,6 procent vilket är 0,7 procentenheter högre än den genomsnittliga lönsamheten sedan 2010. I likhet med lönsamhetsutvecklingen i detaljhandeln är det svårt att relatera 2020 års utveckling till ett normalår på grund de stödåtgärder som implementerades 2020 till följd av pandemin. Generella tillfälliga skattelättnader i kombination med riktade stödåtgärder till de företag som drabbades allra hårdast gör att rörelsemarginalen hamnar på en högre nivå än vad som annars varit fallet.

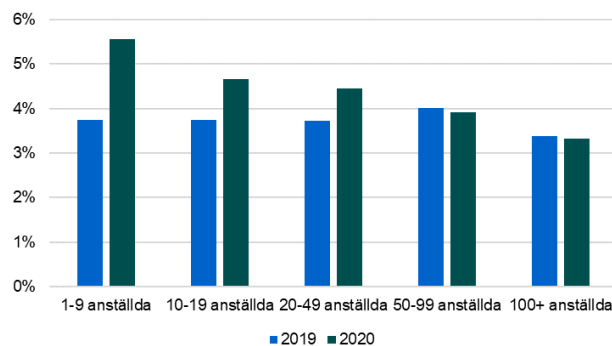
Rörelsemarginal i partihandeln per år och i genomsnitt, 2010–2020.

I likhet med i detaljhandeln verkar stödåtgärderna mest påverkat lönsamheten i småföretagen medan

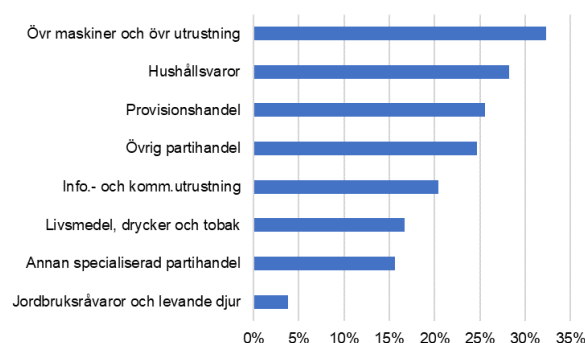
effekterna synes mindre i de största företagen. Lönsamheten har ökat mest i företag med 1–9 anställda och skillnaden mellan 2019 och 2020 minskar sedan ju flera anställda företaget har. I företag med 50–99 anställda och över 100 anställda är rörelsemarginalen i genomsnitt lägre 2020 än 2019. Vissa stödåtgärder var gynnsammare för småföretag vilket kan ha haft en påverkan. Dessutom är personalkostandsandelen av nettoomsättningen högre i småföretag, 11 procent, jämfört med de största företagen, 8 procent, vilket innebär att kostnadsbesparingen av tillfälligt sänkta arbetsgivaravgifter, korttidsarbete med mera potentiellt blir större vilket i sin tur förstärker rörelseresultatet.

Rörelsemarginal i partihandeln per företagsstorlek (antal anställda), 2019 och 2020.

Andelen anställda som omfattades av korttidsarbete var relativt högt i samtliga av partihandelns delbranscher förutom partihandeln med jordbruksråvaror och levande djur. I samtliga av de största delbranscherna sett till omsättning förutom partihandeln med livsmedel, drycker och tobak omfattades mer än var femte anställd någon gång under året av korttidsarbete.

Andel anställda som omfattats av korttidsarbete i partihandeln per bransch, 2020.

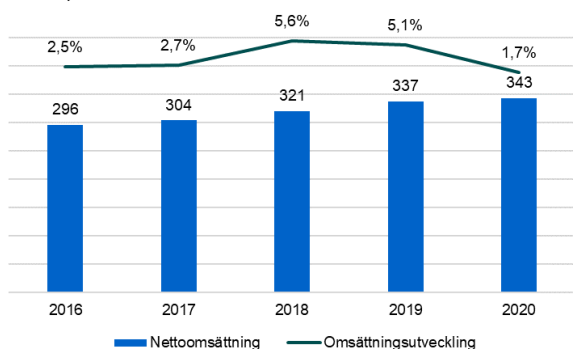

Lönsamheten i de största partihandelsbranscherna

Partihandel med livsmedel, drycker och tobak

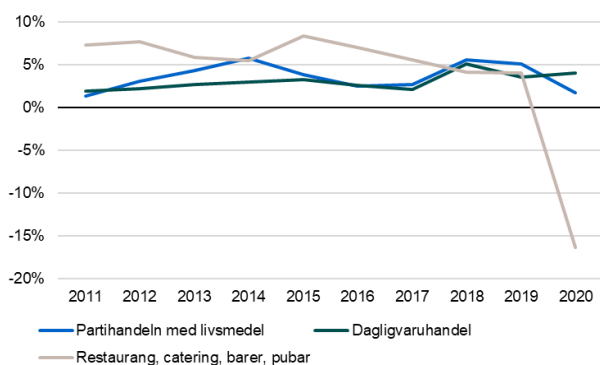
Partihandeln med livsmedel, drycker och tobak var den enda av de större partihandelsbranscherna som hade positiv omsättningsutveckling 2020. Tillväxttakten på 1,7 procent var dock den lägsta sedan 2011.

Nettoomsättning i partihandeln med livsmedel, drycker och tobak, miljarder kronor och procentuell tillväxt, 2016–2020.

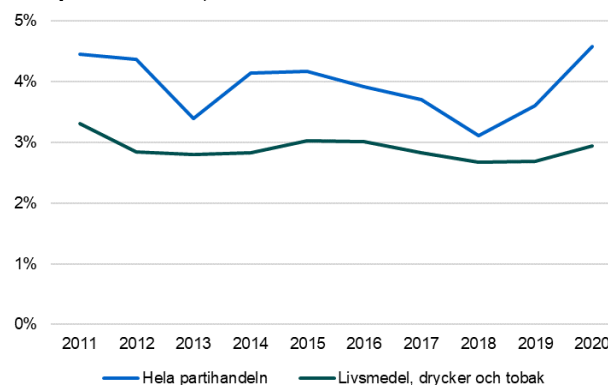
Partihandeln med livsmedel betjänar dagligvaruhandeln i detaljhandeln samt storkök, restauranger och caféer. Omsättningen är därmed beroende av hur de betjänade branscherna utvecklas. Dagligvaruhandeln hade god omsättningsutveckling, 4 procent i jämförelse med en genomsnittstillväxt på 3 procent under 2010-talet, medan restauranger och caféer drabbades mycket hårt av pandemin och minskade omsättningen med 16,4 procent. Den relativt starka utvecklingen i dagligvaruhandeln är därmed huvudförklaringen till att omsättningen i partihandeln inte minskade under 2020.

Nettoomsättning i partihandeln med livsmedel, drycker och tobak, dagligvaruhandeln samt i restauranger, catering, barer och pubar, procentuell tillväxt, 2011–2020.

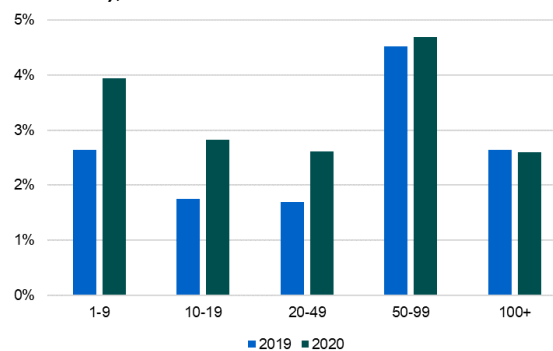
Lönsamheten i partihandeln med livsmedel har små variationer över tid och är inte lika konjunkturkänslig som lönsamheten i partihandeln som helhet. På dessa sätt liknar lönsamheten den i dagligvaruhandeln. Rörelsemarginalen 2020 var 2,9 procent vilket är i linje med genomsnittet under den senaste tioårsperioden.

Rörelsemarginal, partihandeln med livsmedel och hela partihandeln, 2011–2020.

Rörelsemarginalen förbättrades relativt starkt i småföretag medan den minskade något i de största företagen. Mönstret är därmed detsamma som i flera detaljhandelsbranscher med tydliga lönsamhetsförbättringar i framför allt de mindre företagen. Förklaringarna torde också vara desamma. Stödåtgärderna till följd av pandemin var något mer långtgående för småföretag och i stora delar riktade mot personalkostnader vilka utgör en större andel av kostnadsmassan i små än stora företag.

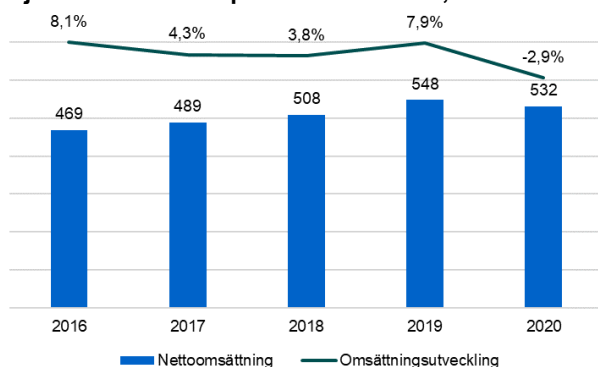
Rörelsemarginal i partihandeln med livsmedel, drycker och tobak per företagsstorlek (antal anställda), 2019 och 2020

Partihandel med hushållsvaror

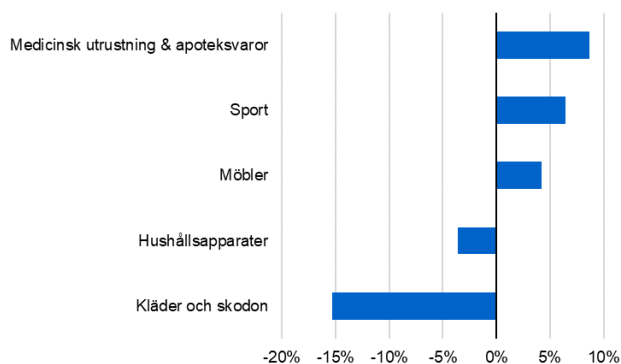
Omsättningen i partihandeln med hushållsvaror minskade med 2,9 procent under 2020. Det var första gången sedan 2012 som omsättningsutvecklingen var negativ i branschen. Mellan 2012 och 2019 växte omsättningen kraftigt med i snitt 6,6 procent om året.

Nettoomsättning i partihandeln med hushållsvaror, miljarder kronor och procentuell tillväxt, 2016–2020.

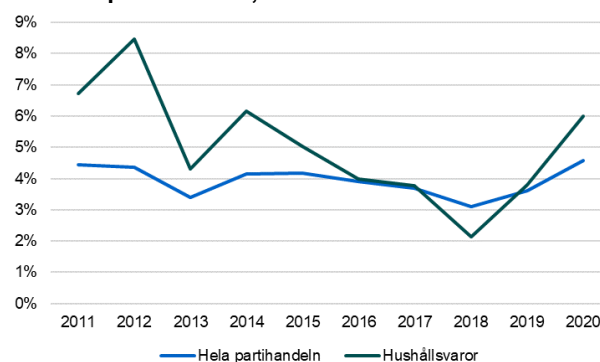
Partihandeln med hushållsvaror betjänar i huvudsak sällanköpsvaruhandeln. Omsättningsutvecklingen i branschen varierade kraftigt beroende på hur den betjänande branschen utvecklades under 2020. Den negativa omsättningsutvecklingen i partihandeln med hushållsvaror som helhet förklaras främst av omsättningsutvecklingen i partihandeln med kläder och skor. Den sistnämnda står för cirka 30 procent av branschens omsättning och minskade med 15,3 procent 2020 eftersom kläd- och skoförsäljningen i sällanköpsvaruhandeln kraftigt minskade. Flera andra delbranscher utvecklades dock starkt. Det gäller i synnerhet partihandeln med medicinsk utrustning och apoteksvaror. Den omsätter lika mycket som partihandeln med kläder och skor och växte med 8,6 procent under 2020.

Nettoomsättning i partihandeln med hushållsvaror, urval av varukategorier, procentuell tillväxt, 2020.

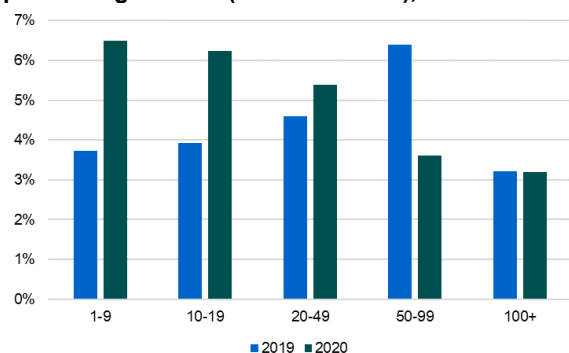
Rörelsemarginalen i partihandeln med hushållsvaror försämrades succesivt från höga nivåer mellan 2011 och 2018. 2019 och 2020 steg rörelsemarginalen igen. Den höga rörelsemarginalen under tidigt 2010-tal drevs i huvudsak av hög lönsamhet i partihandeln med kläder och skor medan ökningen 2019 och 2020 till stor del beror på god lönsamhetsutveckling i partihandeln med medicinsk utrustning och apoteksvaror. Rörelsemarginalen 2020 är som helhet den högsta sedan 2014.

Rörelsemarginal, partihandeln med hushållsvaror och hela partihandeln, 2011–2020.

Utvecklingen av rörelsemarginalen per företagsstorlek liknar den i partihandeln med livsmedel. Små företag ökade lönsamheten under 2020 medan rörelsemarginalen var så gott som oförändrad jämfört med 2020 i de allra största företagen. Rörelsemarginalen i företag med 50–99 anställda föll kraftigt under 2020 jämfört med 2019. Personalkostnadslättnader i form bland annat möjligheter till korttidsarbete förklarar en del av lönsamhetsförbättringen. 28 procent av de anställda i partihandeln med hushållsvaror omfattades av korttidsarbete 2020. Personalkostnadsbesparingen i småföretag med 1–9 anställda 2020 jämfört med 2019 motsvarade 1,5 procent av nettoomsättningen jämfört med 0,4 procent i företag med över 100 anställda.

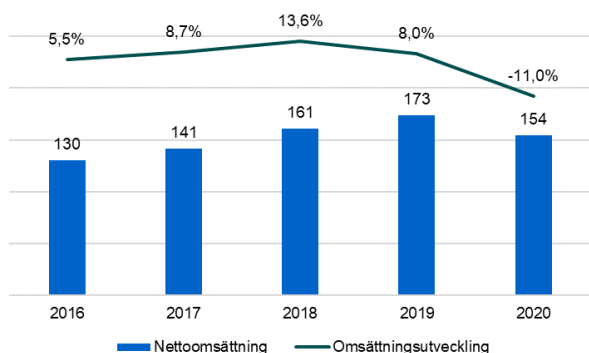
Rörelsemarginal i partihandeln med hushållsvaror per företagsstorlek (antal anställda), 2019 och 2020.

Partihandel med informations- och kommunikationsutrustning

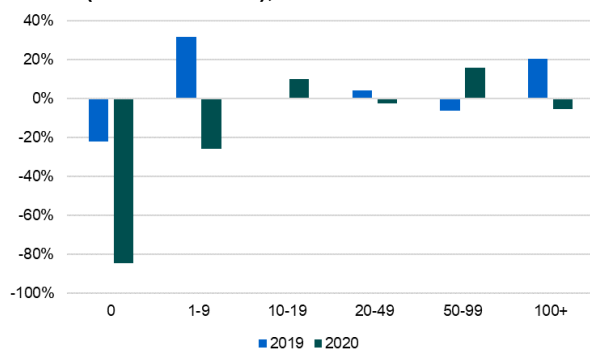
Partihandeln med informations- och kommunikationsutrustning har vuxit kraftigt sedan 2014. Under 2020 föll emellertid omsättning med hela 11 procent. Branschen minskade mer i omsättning än samtliga andra partihandelsbranscher.

Nettoomsättning i partihandeln med informations- och kommunikationsutrustning, miljarder kronor och procentuell tillväxt, 2016–2020.

Omsättningen minskade framför allt i småföretagen. Enmansföretag hade 2019, trots en svags omsättningsutveckling även det året, en relativt hög andel av branschens omsättning, 10 procent. Omsättningen i enmansföretag minskade dock med hela 85 procent 2020. Småföretag med 1–9 anställda minskade sin omsättning med 26 procent 2020. Även medelstora företag med 20–49 anställda och de största företagen med över 100 anställda minskade sin omsättning men inte lika mycket. Övriga segment hade positiv omsättningsutveckling.

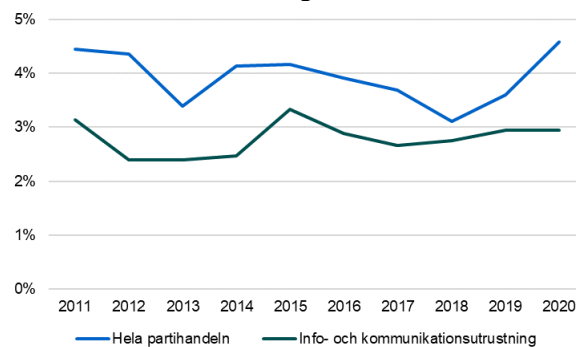
Nettoomsättningen i partihandeln med informations- och kommunikationsutrustning, fördelad på företagsstorlek (antal anställda), 2019 och 2020.

Lönsamheten i branschen har sett över en längre tidsperiod varit betydligt lägre än i partihandeln som helhet. Rörelsemarginalen är densamma 2020 som 2019, 2,9 procent. Var femte anställda har omfattats av korttidsarbete och rörelsemarginalen skulle

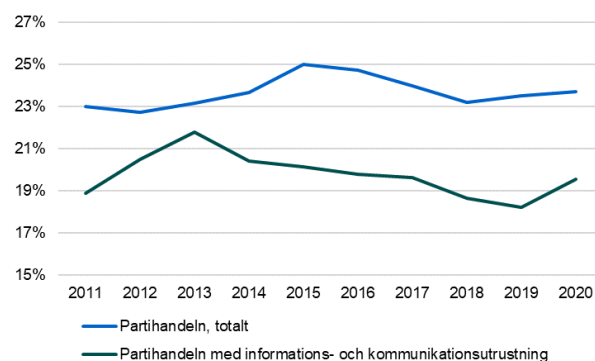
sannolikt varit betydligt lägre utan företagsstöden med tanke på den kraftiga omsättningsminskningen. Lönsamheten ökade i samtliga företagssegment förutom i företag med över 100 anställda där den minskade med 1 procentenhet.

Rörelsemarginal, partihandeln med informations- och kommunikationsutrustning, 2011–2020.

Ytterligare en förklaring till den ökade lönsamheten är att bruttomarginal förbättrades betydligt. Bruttomarginalen i branschen sjönk varje år mellan 2014 och 2019. 2020 steg dock bruttomarginalen från 18,2 procent året innan till 19,5 procent. Bruttomarginalen är dock fortsatt cirka 4 procentenheter lägre än i partihandeln totalt.

Bruttomarginal i partihandeln med informations- och kommunikationsutrustning samt i partihandeln totalt, 2011–2020.

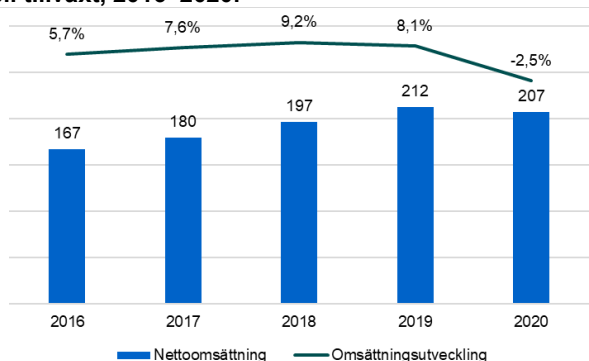

Partihandel med övriga maskiner och övrig utrustning

Partihandeln med övriga maskiner och övrig utrustning har i likhet med partihandeln med informations- och kommunikationsutrustning partihandelns vuxit kraftigt under andra halvan av 2010-talet.

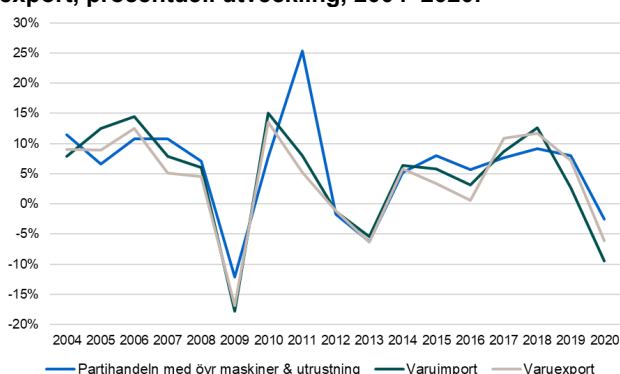
Även i partihandeln med övriga maskiner och övrig utrustning minskade nettoomsättningen 2020 men inte lika kraftigt som i partihandeln med informations- och kommunikationsutrustning. Omsättningen backade 2,5 procent jämfört med 2019.

Nettoomsättning i partihandeln med övriga maskiner och övrig utrustning, miljarder kronor och procentuell tillväxt, 2016–2020.

Partihandeln med övriga maskiner och övrig utrustning betjänar i huvudsak tillverkningsindustrin och har ett stort import/exportinslag. Omsättningsutveckling samvarierar i regel med utvecklingen i tillverkningsindustrins och i utrikeshandeln med varor.

Nettoomsättning i partihandeln med övriga maskiner och övrig utrustning samt varuimport och varuexport, procentuell utveckling, 2004–2020.

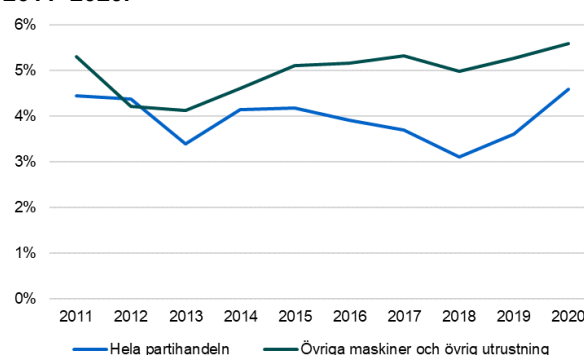

Partihandeln med övriga maskiner och övrig utrustning hade den största andelen anställda i partihandeln som berördes av korttidsarbete 2020, 32 procent. Antalet korttidsarbetande uppgick till cirka 13 000. Minskningen av antalet anställda i branschen var dock, bland annat tack vare möjligheten

till korttidsarbete, betydligt lägre än i partihandeln som helhet. Antalet anställda uttryckt i heltidstjänster minskade med 360 personer eller 0,9 procent att jämföra med en motsvarande minskning för hela partihandeln på 2,6 procent.

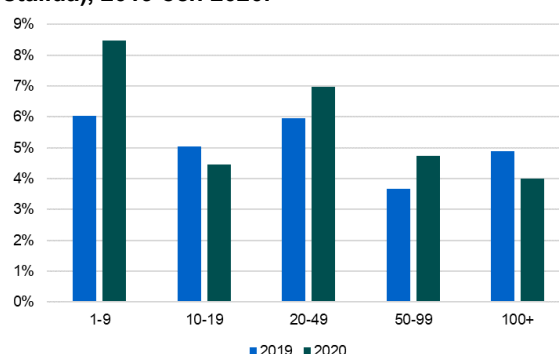
Rörelsemarginalen i partihandeln med övriga maskiner och övrig utrustning har under merparten av de senaste tio åren varit högre än lönsamheten i partihandeln som helhet. Även här speglar branschen tillverkningsindustrin där lönsamheten är betydligt högre än i detaljhandeln. Parat med den starka omsättningstillväxten 2015–2019 har branschen uppvisat rörelsemarginaler kring fem procent. Det är högre och stabilare marginaler än i samtliga andra stora partihandelsbranscher.

Rörelsemarginal, partihandeln med övriga maskiner och övrig utrustning samt i partihandeln totalt 2011–2020.

Rörelsemarginalen minskade i småföretag med 10–19 anställda och i de största företagen under 2020. I övriga företagssegment ökade rörelsemarginalen, i synnerhet i småföretag med 1–9 anställda.

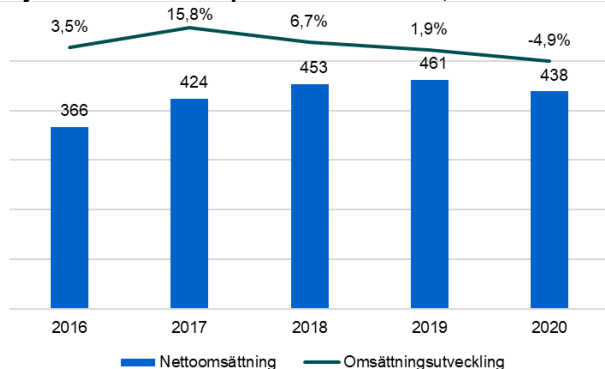
Rörelsemarginal i partihandeln med övriga maskiner och övrig utrustning per företagsstorlek (antal anställda), 2019 och 2020.

Annan specialiserad partihandel

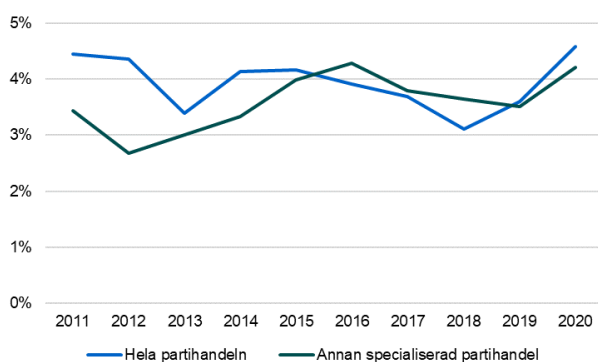
Annan specialiserad partihandel omfattar handel med insatsvaror till i huvudsak tillverkningsindustrin såsom bränslen, metaller, virke och andrabyggningsmaterial, järnhandelsvaror och kemiska produkter. Branschen har den näst högsta nettoomsättningen i partihandeln efter partihandeln med hushållsvaror. 2020 minskade nettoomsättningen med 4,9 procent vilket är en 2 procentenheter större minskning än partihandeln totala minskning på 2,9 procent. De delar av branschen som avser partihandel med järnhandelsvaror och virke, där detaljhandelsmarknaden var stark 2020, utvecklades dock positivt med 2,3 procent respektive 4,5 procent.

Nettoomsättning i annan specialiserad partihandel, miljarder kronor och procentuell tillväxt, 2016–2020.

Lönsamheten i annan specialiserad partihandel är relativt konjunkturkänslig och föll kraftigt under finanskrisen följt av en lika kraftig återhämtning och en ny minskning 2011–2012. Sedan ökade lönsamheten stegvis fram till konjunkturtoppen 2015–2016. Efter 2016 sjönk den återigen. 2020 steg rörelsemarginalen till 4,2 procent från 3,5 procent året innan.

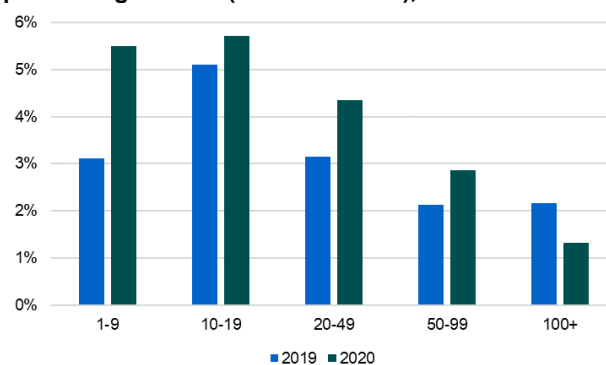
Rörelsemarginal, annan specialiserad partihandel, 2011–2020.

I likhet med tidigare redovisade partihandelsbranscher ökade rörelsemarginalen mest i småföretag. Rörelsemarginalen ökade även i medelstora företag men inte lika markant. I företag med över 100 anställda sjönk rörelsemarginalen, också det i linje med hur utvecklingen såg ut i andra partihandelsbranscher.

Det återkommande mönstret med relativt kraftiga lönsamhetsförbättringar i små företag parat med försämrad utveckling i de största företagen stärker slutsatsen att företagsstöden som aktiverades efter pandemiutbrottet hade större påverkan på rörelseresultatet i småföretag än i stora företag. I annan specialiserad partihandel omfattades 16 procent av de anställda av korttidsarbete under 2020. Det var den näst lägsta andelen i partihandelsbranscher men ändå en högre andel än i detaljhandeln som helhet där 12 procent av de anställda omfattades av korttidsarbete.

Rörelsemarginal i annan specialiserad partihandel per företagsstorlek (antal anställda), 2019 och 2020.

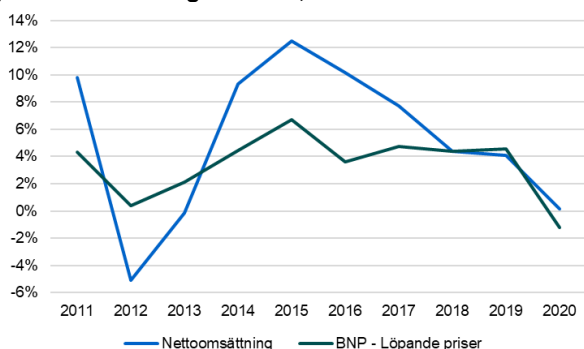
Antalet anställda uttryckt i heltidstjänster minskade med cirka 1 400 under 2020. Personalminskningarna var något mindre än under finanskrisen uttryckt i procent men utan möjligheter till korttidsarbete hade antalet uppsägningar sannolikt varit högre.

Lönsamheten i handeln med motorfordon

Nolltillväxt i handeln med motorfordon

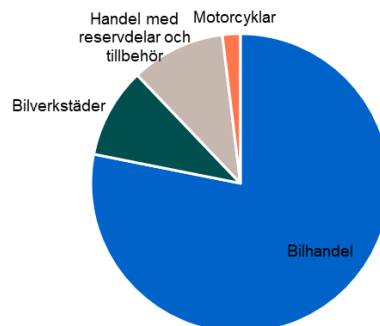
Nettoomsättningen i handeln med motorfordon 2020 var nästintill oförändrad jämfört med 2019. Procentuellt växte omsättningen med 0,2 procent. Omsättningsutvecklingen i handeln med motorfordon är mer konjunkturkänslig än både partihandeln och detaljhandeln. Omsättningen växer generellt sett kraftigt när ekonomin är stark men sjunker lika kraftigt när BNP-utvecklingen är svag. 2020 utvecklades dock branschen något starkare än BNP i löpande priser som minskade 1,2 procent.

Nettoomsättning i handeln med motorfordon samt BNP-tillväxt i löpande priser, utveckling i procent jämfört med föregående år, 2011–2020.

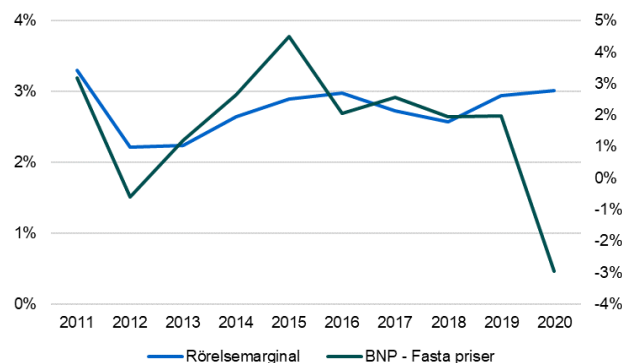
Handeln med motorfordon består av fyra delbranscher varav bilhandeln 2020 utgjorde 78 procent av nettoomsättningen. Bilhandeln är mycket konjunkturkänslig. Bilverkstäder svarade för 10 procent och handeln med motorcyklar 2 procent av omsättningen. Handel med reservdelar och tillbehör till motorfordon är den bransch som mest liknar den övriga handeln. Den svarade för 10 procent av omsättningen och har en parti- och en detaljhandelsdel. I branschen återfinns företag som Biltema och Mekonomen.

Andelar av nettoomsättning i handeln med motorfordon fördelat på delbransch, 2020.

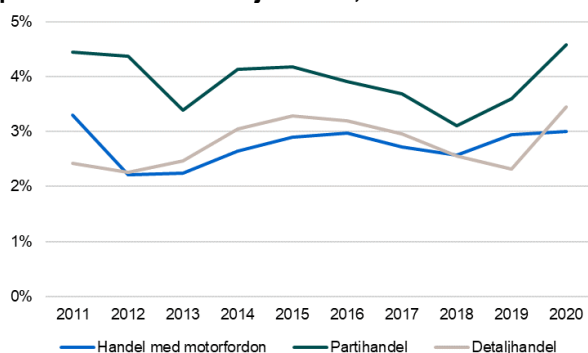
Lönsamheten i handeln med motorfordon följer också i regel den ekonomiska konjunkturer. När volymtillväxten i BNP är svag sjunker oftast lönsamheten medan den stiger när den ekonomiska tillväxten ökar. 2020 föll dock BNP i volym kraftigt medan rörelsemarginalen växte marginellt från 2,9 till 3 procent.

Rörelsemarginal i handeln med motorfordon (vänster axel) samt BNP-tillväxt i volym (höger axel), 2011–2020

Rörelsemarginalen i handeln med motorfordon har generellt under den senaste tioårsperioden varit betydligt lägre än i partihandeln och något lägre än i detaljhandeln. Skillnaden i lönsamhet mellan handeln med motorfordon och övriga handelsbranscher ökade 2020 eftersom rörelsemarginalerna stärktes betydligt i parti- och detaljhandeln men låg still i handeln med motorfordon.

Rörelsemarginal i handeln med motorfordon, partihandeln och detaljhandeln, 2011–2020.

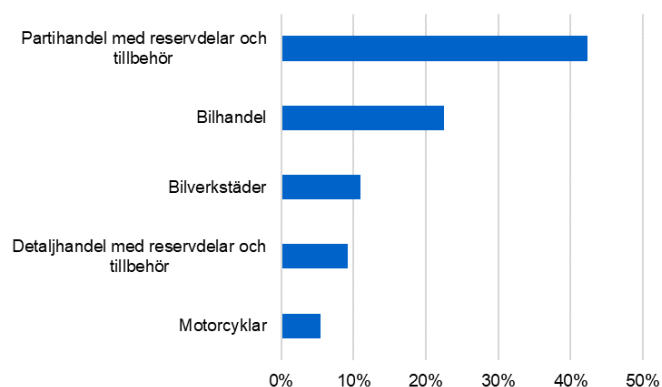

Inom handeln med motorfordon hade bilverkstäderna den högsta rörelsemarginalen 2020, 6,6 procent i kombination med en omsättningsökning på 4,5 procent. Lägst var rörelsemarginalen i bilhandeln, 2,4 procent, i kombination med en omsättningsminskning på 0,9 procent. Även sett över längre tid är lönsamheten högst i bilverkstäderna, i genomsnitt 6 procent 2011–2020, medan den är lägst i bilhandeln, i genomsnitt 2,1 procent 2011–2020. Detaljhandelsdelen av handeln med reservdelar och tillbehör hade både högre rörelsemarginal och bättre omsättningsutveckling än partihandelsdelen 2020. Kraftigast växte dock handeln med och service av motorcyklar, 17,1 procent i

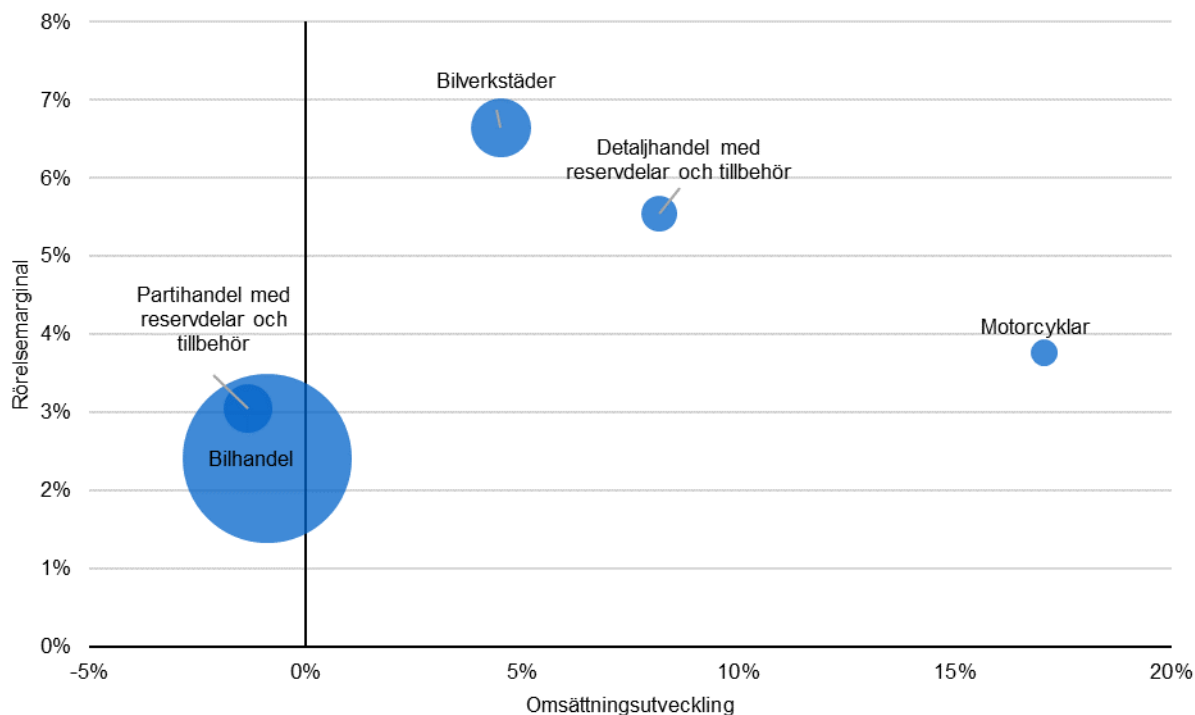
omsättningsökning i kombination med en rörelsemarginal på 3,8 procent.

Högst andel anställda som omfattades av korttidsarbete 2020 hade partihandeln med reservdelar och tillbehör, 42 procent. Motsvarande andel i detaljhandeln med reservdelar och tillbehör var betydligt lägre, 9 procent. I bilhandeln var andelen 22 procent, i handeln med och service av motorcyklar enbart 5 procent.

Andel anställda som omfattats av korttidsarbete i handeln med motorfordon per bransch, 2020.

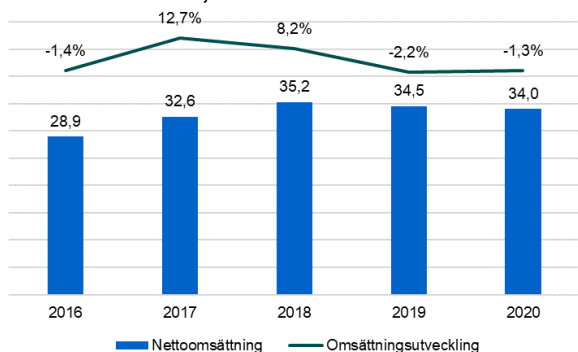
Omsättningsutveckling per bransch inom handeln med motorfordon i procent samt rörelsemarginal, 2020. Cirkelnas storlek motsvarar branschens nettoomsättning.

Partihandel med reservdelar till motorfordon utom motorcyklar

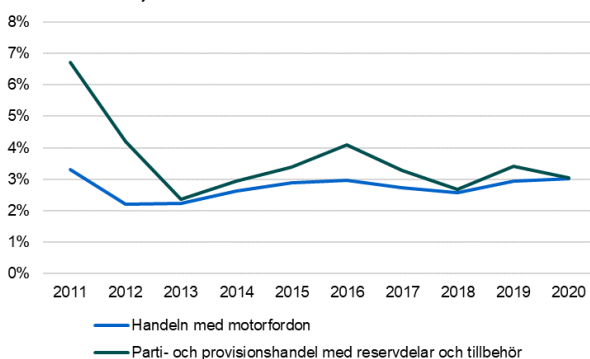
Parti- och provisionshandeln med reservdelar och tillbehör till motorfordon har haft negativ omsättningsutveckling tre av de senaste fem åren. 2020 minskade nettoomsättningen med 1,3 procent.

Nettoomsättning i parti- och provisionshandel med reservdelar och tillbehör, miljarder kronor och procentuell tillväxt, 2016–2020.

Rörelsemarginalen i branschen var marginellt högre än i handeln med motorfordon som helhet, 3,1 procent jämfört med 3,0 procent. Lönsamheten är något lägre än den genomsnittliga rörelsemarginalen under de senaste tio åren på 3,6 procent. Sett över längre tid har rörelsemarginalen i branschen trendmässigt minskat. Den genomsnittliga rörelsemarginalen för föregående tioårsperiod 2001–2010 var över en procentenhet högre, 4,7 procent.

Rörelsemarginal i parti- och provisionshandel med reservdelar och tillbehör och i hela handeln med motorfordon, 2016–2020.

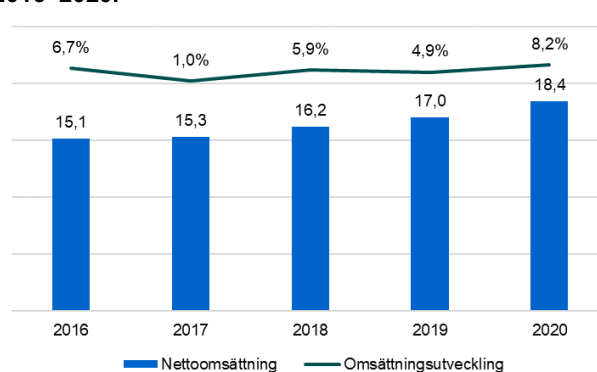

Trots att 42 procent av de anställda omfattades av korttidsarbete minskade antalet anställda räknat i heltidstjänster med över 4 procent.

Detaljhandel med reservdelar till motorfordon utom motorcyklar

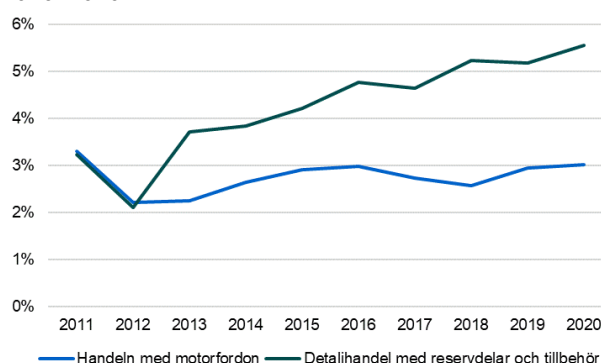
Detaljhandeln med reservdelar och tillbehör till motorfordon har haft hög omsättningstillväxt de senaste fem åren. 2020 växte nettoomsättningen med hela 8,2 procent. Branschen gynnades, i likhet med exempelvis bygghandeln inom detaljhandeln, av att hemmafikandet, exempelvis med bilar, fick en boom efter pandemins utbrott.

Nettoomsättning i detaljhandel med reservdelar och tillbehör, miljarder kronor och procentuell tillväxt, 2016–2020.

Rörelsemarginalen i branschen hade en gynnsam utveckling under stora delar av 2010-talet. Genomsnittsmarginalen var 4,2 procent den senaste tioårsperioden jämfört med 2,8 procent föregående tioårsperiod. De tre senaste åren har rörelsemarginalen varit över 5 procent vilket den tidigare inte överstigit sedan år 2000.

Rörelsemarginal i detaljhandel med reservdelar och tillbehör och i hela handeln med motorfordon, 2016–2020.

Andelen korttidsanställda var betydligt lägre än i partihandeln med reservdelar, 9 procent. Antalet anställda i branschen har vuxit med hela 40 procent sedan 2014 och 5,6 procent mellan 2019 och 2020.

Tabellbilagor

Hela handeln

SNI-kod: 45-47

Nyckeltal 2020:	0 anst.	1-9 anst.	10-19 anst.	20-49 anst.	50-99 anst.	100+ anst.	Totalt
Nettoomsättning (mkr)	149 476	416 959	274 686	410 685	294 491	1 518 186	3 064 483
Rörelseresultat (mkr)	17 526	23 960	11 630	15 653	11 054	43 426	123 248
Årets resultat (mkr)	31 269	20 911	13 611	11 002	6 674	39 897	123 364
Antal företag	71 959	42 272	3 776	2 254	649	527	121 437
Antal anställda*	0	113 516	49 872	66 628	44 580	213 106	487 702
Marginalmått	Medelvärde	Medelvärde	Medelvärde	Medelvärde	Medelvärde	Medelvärde	Medelvärde
Bruttomarginal	19,8%	29,7%	25,8%	25,1%	24,9%	25,3%	25,6%
Rörelsemarginal (EBIT)	11,7%	5,7%	4,2%	3,8%	3,8%	2,9%	4,0%
Nettomarginal	17,5%	7,1%	5,9%	3,9%	3,7%	4,2%	5,3%
Personalkostnad							
Personalkostnad/ bruttoresultat	..	44,0%	43,7%	43,5%	42,4%	38,3%	39,5%
Nettoomsättning per anställd (mkr)	..	3,6	5,5	6,1	6,5	7,0	6,2
Bruttoomsättning per anställd (mkr)	..	1,1	1,4	1,5	1,6	1,8	1,6

*Avser medeltalet anställda omräknat till heltidspersoner i enlighet med vad som redovisas i företagens årsredovisning.

Total detaljhandel

SNI-kod: 47

Nyckeltal 2020:	0 anst.	1-9 anst.	10-19 anst.	20-49 anst.	50-99 anst.	100+ anst.	Totalt
Nettoomsättning (mkr)	26 013	114 184	62 438	88 049	62 569	433 995	787 247
Rörelseresultat (mkr)	1 852	5 309	2 577	2 483	2 318	10 697	25 235
Årets resultat (mkr)	11 195	4 340	1 606	1 797	1 445	6 815	27 198
Antal företag	35 557	18 309	1 445	814	227	178	56 530
Antal anställda*	0	49 034	18 881	24 092	15 627	102 211	209 845
Marginalmått	Medelvärde	Medelvärde	Medelvärde	Medelvärde	Medelvärde	Medelvärde	Medelvärde
Bruttomarginal	33,2%	37,7%	31,3%	32,4%	31,3%	31,8%	32,7%
Rörelsemarginal (EBIT)	8,2%	5,2%	4,3%	3,1%	3,8%	2,6%	3,5%
Nettomarginal	13,3%	5,3%	4,3%	3,0%	3,8%	2,6%	3,6%
Kapitalmått							
Avkastning eget kapital	12,0%	18,8%	31,2%	32,0%	36,0%	20,4%	20,4%
Avkastning totalt kapital	8,0%	10,6%	13,7%	10,2%	14,6%	8,1%	9,5%
Soliditet	61,7%	50,6%	41,5%	28,7%	38,8%	36,8%	42,6%
Personalkostnad							
Personalkostnad/ bruttoresultat	..	46,9%	47,1%	44,2%	42,3%	43,2%	42,9%
Nettoomsättning per anställd (mkr)	..	2,3	3,3	3,6	4,0	4,1	3,7
Bruttoomsättning per anställd (mkr)	..	0,9	1,0	1,2	1,3	1,3	1,2

*Avser medeltalet anställda omräknat till heltidspersoner i enlighet med vad som redovisas i företagens årsredovisning.

Dagligvaruhandeln

SNI-kod: 47.11+47.2

Nyckeltal 2020:	0 anst.	1-9 anst.	10-19 anst.	20-49 anst.	50-99 anst.	100+ anst.	Totalt
Nettoomsättning (mkr)	6 468	31 501	32 809	48 757	40 950	162 180	322 665
Rörelseresultat (mkr)	503	1 238	1 358	1 684	1 671	3 370	9 824
Årets resultat (mkr)	3 100	1 151	1 219	1 255	1 216	2 871	10 812
Antal företag	4 502	4 429	744	436	133	54	10 298
Antal anställda*	0	13 029	9 875	13 045	9 322	32 389	77 660
Marginalmätt	Medelvärde	Medelvärde	Medelvärde	Medelvärde	Medelvärde	Medelvärde	Medelvärde
Bruttomarginal	27,7%	30,4%	28,3%	27,4%	26,2%	22,8%	25,3%
Rörelsemarginal (EBIT)	7,8%	3,9%	4,2%	3,8%	4,1%	2,2%	3,2%
Nettomarginal	14,1%	4,0%	4,3%	3,9%	4,1%	2,2%	3,3%
Kapitalmätt							
Avkastning eget kapital	25,0%	29,7%	40,1%	40,4%	51,0%	22,8%	30,6%
Avkastning totalt kapital	16,3%	14,1%	18,6%	18,2%	23,0%	9,0%	13,5%
Soliditet	61,4%	44,2%	45,1%	43,8%	44,5%	38,7%	42,8%
Personalkostnad							
Personalkostnad/ bruttoresultat	..	51,8%	48,0%	48,0%	44,0%	50,0%	48,0%
Nettoomsättning per anställd (mkr)	..	2,4	3,3	3,7	4,4	4,9	4,1
Bruttoomsättning per anställd (mkr)	..	0,7	0,9	1,0	1,1	1,1	1,0

*Avser medeltalet anställda omräknat till heltidspersoner i enlighet med vad som redovisas i företagens årsredovisning.

Sällanköpsvaruhandeln

SNI-kod: 47.19+47.4-47.9

Nyckeltal 2020:	0 anst.	1-9 anst.	10-19 anst.	20-49 anst.	50-99 anst.	100+ anst.	Totalt
Nettoomsättning (mkr)	19 545	82 683	29 629	39 292	21 619	271 815	464 583
Rörelseresultat (mkr)	1 349	4 071	1 219	799	647	7 327	15 411
Årets resultat (mkr)	8 095	3 189	386	542	229	3 944	16 386
Antal företag	31 055	13 880	701	378	94	124	46 232
Antal anställda*	0	36 005	9 006	11 047	6 305	69 822	132 185
Marginalmätt	Medelvärde	Medelvärde	Medelvärde	Medelvärde	Medelvärde	Medelvärde	Medelvärde
Bruttomarginal	35,0%	40,5%	34,7%	38,5%	41,1%	37,2%	37,9%
Rörelsemarginal (EBIT)	8,4%	5,8%	4,5%	2,3%	3,2%	2,8%	3,7%
Nettomarginal	13,0%	5,8%	4,3%	1,9%	3,1%	2,9%	3,8%
Kapitalmätt							
Avkastning eget kapital	10,1%	17,1%	25,0%	21,0%	20,4%	19,5%	17,0%
Avkastning totalt kapital	6,8%	10,0%	10,8%	5,4%	7,9%	7,8%	8,1%
Soliditet	61,7%	51,7%	39,4%	19,7%	34,3%	36,1%	42,6%
Personalkostnad							
Personalkostnad/ bruttoresultat	..	45,5%	46,3%	41,0%	40,3%	40,7%	40,6%
Nettoomsättning per anställd (mkr)	..	2,3	3,2	3,5	3,3	3,8	3,5
Bruttoomsättning per anställd (mkr)	..	0,9	1,1	1,4	1,4	1,4	1,3

*Avser medeltalet anställda omräknat till heltidspersoner i enlighet med vad som redovisas i företagets årsredovisning.

Elektronikhandeln

SNI-kod: 47.4+47.54

Nyckeltal 2020:	0 anst.	1-9 anst.	10-19 anst.	20-49 anst.	50-99 anst.	100+ anst.	Totalt
Nettoomsättning (mkr)	3 797	7 827	3 174	8 422	1 795	21 862	46 878
Rörelseresultat (mkr)	83	418	127	25	-25	456	1 084
Årets resultat (mkr)	265	362	74	-123	-37	184	725
Antal företag	1 051	940	80	65	7	8	2 151
Antal anställda*	0	2 710	1 035	1 789	431	2 971	8 936
Marginalmätt	Medelvärde	Medelvärde	Medelvärde	Medelvärde	Medelvärde	Medelvärde	Medelvärde
Bruttomarginal	13,1%	33,5%	32,9%	26,8%	24,6%	20,9%	24,5%
Rörelsemarginal (EBIT)	2,5%	5,3%	4,0%	0,3%	-1,4%	2,0%	2,3%
Nettomarginal	4,2%	5,7%	3,8%	-0,6%	-1,8%	1,9%	2,3%
Kapitalmätt							
Avkastning eget kapital	21,3%	6,4%	37,2%	1,7%	74,8%	27,9%	16,3%
Avkastning totalt kapital	6,0%	6,0%	11,5%	1,1%	-3,0%	7,4%	5,8%
Soliditet	27,3%	65,4%	28,5%	-124,7%	-5,5%	25,2%	27,6%
Personalkostnad							
Personalkostnad/ bruttoresultat	..	50,7%	58,6%	49,4%	68,2%	45,8%	47,8%
Nettoomsättning per anställd (mkr)	..	2,9	3,1	4,7	4,2	6,2	4,9
Bruttoomsättning per anställd (mkr)	..	1,0	1,0	1,3	1,0	1,4	1,3

*Avser medeltalet anställda omräknat till heltidspersoner i enlighet med vad som redovisas i företagets årsredovisning.

Klädhandeln

SNI-kod: 47.71

Nyckeltal 2020:	0 anst.	1-9 anst.	10-19 anst.	20-49 anst.	50-99 anst.	100+ anst.	Totalt
Nettoomsättning (mkr)	1 125	7 434	1 741	4 164	2 601	27 258	44 322
Rörelseresultat (mkr)	-137	-12	6	-146	-38	505	180
Årets resultat (mkr)	58	700	-239	159	-38	125	765
Antal företag	1 914	1 680	69	58	15	23	3 759
Antal anställda*	0	4 149	880	1 730	933	11 506	19 198
Marginalmätt	Medelvärde	Medelvärde	Medelvärde	Medelvärde	Medelvärde	Medelvärde	Medelvärde
Bruttomarginal	44,2%	42,0%	45,0%	50,0%	45,1%	49,9%	47,9%
Rörelsemarginal (EBIT)	4,5%	1,8%	1,9%	-1,4%	-1,4%	1,1%	1,0%
Nettomarginal	19,4%	1,5%	1,1%	-2,1%	-1,7%	1,0%	1,1%
Kapitalmätt							
Avkastning eget kapital	7,1%	4,4%	4,0%	-10,5%	-10,1%	4,4%	3,6%
Avkastning totalt kapital	5,7%	3,2%	3,8%	-2,1%	-1,6%	2,8%	2,7%
Soliditet	76,4%	47,5%	43,1%	33,5%	31,0%	40,1%	45,3%
Personalkostnad							
Personalkostnad/ bruttoresultat	..	52,9%	53,2%	45,8%	42,3%	46,2%	46,2%
Nettoomsättning per anställd (mkr)	..	1,8	2,0	2,3	2,8	2,3	2,2
Bruttoomsättning per anställd (mkr)	..	0,8	0,9	1,2	1,3	1,1	1,1

*Avser medeltalet anställda omräknat till heltidspersoner i enlighet med vad som redovisas i företagens årsredovisning.

Möbelhandeln

SNI-kod: 47.591-592

Nyckeltal 2020:	0 anst.	1-9 anst.	10-19 anst.	20-49 anst.	50-99 anst.	100+ anst.	Totalt
Nettoomsättning (mkr)	343	3 667	1 840	2 351	1 691	37 174	47 066
Rörelseresultat (mkr)	13	173	48	84	-40	1 094	1 372
Årets resultat (mkr)	243	66	61	44	-44	634	1 004
Antal företag	459	475	45	30	7	7	1 023
Antal anställda*	0	1 431	599	812	538	8 701	12 081
Marginalmått	Medelvärde	Medelvärde	Medelvärde	Medelvärde	Medelvärde	Medelvärde	Medelvärde
Bruttomarginal	47,3%	40,5%	37,9%	40,7%	39,8%	57,0%	53,5%
Rörelsemarginal (EBIT)	5,1%	5,3%	3,0%	3,6%	-2,4%	2,9%	3,0%
Nettomarginal	29,4%	4,2%	3,0%	3,6%	-2,3%	2,7%	2,9%
Kapitalmått							
Avkastning eget kapital	26,9%	12,0%	14,6%	25,7%	-10,4%	53,9%	29,7%
Avkastning totalt kapital	13,3%	8,1%	6,8%	9,2%	-4,2%	9,0%	8,4%
Soliditet	44,4%	49,8%	43,8%	34,8%	43,3%	15,0%	24,7%
Personalkostnad							
Personalkostnad/ bruttoresultat	..	45,9%	46,6%	42,4%	45,3%	28,5%	30,8%
Nettoomsättning per anställd (mkr)	..	2,5	3,0	2,9	3,1	4,3	3,9
Bruttoomsättning per anställd (mkr)	..	1,0	1,2	1,2	1,3	2,4	2,1

*Avser medeltalet anställda omräknat till heltidspersoner i enlighet med vad som redovisas i företagens årsredovisning.

Bygg-, järn- och färghandeln

SNI-kod: 47.521-523

Nyckeltal 2020:	0 anst.	1-9 anst.	10-19 anst.	20-49 anst.	50-99 anst.	100+ anst.	Totalt
Nettoomsättning (mkr)	1 188	10 854	5 761	2 686	1 959	26 746	49 193
Rörelseresultat (mkr)	108	749	336	161	108	2 010	3 472
Årets resultat (mkr)	1 148	543	222	108	47	1 439	3 507
Antal företag	742	1 072	139	37	7	9	2 006
Antal anställda*	0	3 619	1 792	1 004	475	5 882	12 772
Marginalmätt	Medelvärde	Medelvärde	Medelvärde	Medelvärde	Medelvärde	Medelvärde	Medelvärde
Bruttomarginal	35,5%	34,5%	34,8%	38,7%	33,5%	33,9%	34,4%
Rörelsemarginal (EBIT)	9,9%	6,9%	5,8%	6,0%	5,5%	7,5%	7,1%
Nettomarginal	15,0%	6,9%	5,8%	6,2%	6,1%	7,5%	7,2%
Kapitalmätt							
Avkastning eget kapital	17,7%	29,9%	28,2%	28,7%	46,7%	25,3%	26,4%
Avkastning totalt kapital	10,1%	14,6%	13,7%	13,3%	16,6%	16,4%	15,1%
Soliditet	50,2%	46,8%	46,5%	44,8%	35,2%	64,0%	55,4%
Personalkostnad							
Personalkostnad/ bruttoresultat	..	48,2%	48,2%	53,2%	41,6%	37,1%	41,2%
Nettoomsättning per anställd (mkr)	..	3,0	3,2	2,7	4,1	4,5	3,8
Bruttoomsättning per anställd (mkr)	..	1,0	1,1	1,0	1,4	1,5	1,3

*Avser medeltalet anställda omräknat till heltidspersoner i enlighet med vad som redovisas i företagens årsredovisning.

Distanshandeln

SNI-kod: 47.91

Nyckeltal 2020:	0 anst.	1-9 anst.	10-19 anst.	20-49 anst.	50-99 anst.	100+ anst.	Totalt
Nettoomsättning (mkr)	5 649	10 966	6 572	12 718	5 770	32 786	74 462
Rörelseresultat (mkr)	384	-146	116	325	286	311	1 275
Årets resultat (mkr)	1 047	-573	72	66	48	-47	614
Antal företag	11 489	1 833	73	64	22	19	13 500
Antal anställda*	0	3 446	995	1 965	1 425	6 662	14 493
Marginalmått	Medelvärde	Medelvärde	Medelvärde	Medelvärde	Medelvärde	Medelvärde	Medelvärde
Bruttomarginal	39,5%	41,8%	28,9%	38,7%	46,4%	28,8%	34,6%
Rörelsemarginal (EBIT)	7,1%	2,8%	2,6%	2,6%	4,9%	0,9%	2,4%
Nettomarginal	10,7%	2,9%	2,5%	2,0%	5,0%	1,5%	2,9%
Kapitalmått							
Avkastning eget kapital	14,7%	9,4%	23,4%	9,9%	35,5%	10,2%	12,9%
Avkastning totalt kapital	6,8%	6,0%	7,8%	5,6%	13,5%	4,1%	6,0%
Soliditet	42,6%	49,3%	29,0%	43,0%	35,2%	34,9%	39,9%
Personalkostnad							
Personalkostnad/ bruttoresultat	..	30,2%	32,2%	25,1%	30,2%	37,7%	29,8%
Nettoomsättning per anställd (mkr)	..	3,1	6,4	6,4	4,3	4,9	5,1
Bruttoomsättning per anställd (mkr)	..	1,3	1,9	2,5	2,0	1,4	1,8

*Avser medeltalet anställda omräknat till heltidspersoner i enlighet med vad som redovisas i företagens årsredovisning.

Total partihandel

SNI-kod: 46

Nyckeltal 2020:	0 anst.	1-9 anst.	10-19 anst.	20-49 anst.	50-99 anst.	100+ anst.	Totalt
Nettoomsättning (mkr)	90 354	213 931	174 740	264 083	186 105	833 733	1 762 945
Rörelseresultat (mkr)	14 038	14 986	7 726	11 401	7 177	27 089	82 417
Årets resultat (mkr)	15 210	12 804	10 999	7 935	4 221	30 306	81 476
Antal företag	22 686	15 051	1 793	1 171	340	240	41 281
Antal anställda*	0	39 936	23 947	34 694	22 979	81 985	203 541
Marginalmätt	Medelvärde	Medelvärde	Medelvärde	Medelvärde	Medelvärde	Medelvärde	Medelvärde
Bruttomarginal	16,5%	26,3%	24,1%	23,8%	23,4%	23,8%	23,7%
Rörelsemarginal (EBIT)	15,5%	5,6%	4,7%	4,5%	3,9%	3,3%	4,6%
Nettomarginal	5,5%	6,0%	4,7%	4,1%	3,7%	5,4%	5,0%
Kapitalmätt							
Avkastning eget kapital	4,3%	19,7%	17,9%	18,1%	18,3%	21,9%	16,7%
Avkastning totalt kapital	1,7%	10,5%	10,0%	9,2%	8,3%	9,4%	8,0%
Soliditet	49,3%	47,4%	50,5%	45,4%	40,2%	37,4%	42,8%
Personalkostnad							
Personalkostnad/ bruttoresultat	..	40,8%	41,2%	43,1%	42,4%	34,0%	36,9%
Nettoomsättning per anställd (mkr)	..	5,3	7,2	7,6	8,0	10,0	8,6
Bruttoomsättning per anställd (mkr)	..	1,4	1,8	1,8	1,9	2,4	2,1

*Avser medeltalet anställda omräknat till heltidspersoner i enlighet med vad som redovisas i företagens årsredovisning.

Partihandel med livsmedel, drycker och tobak

SNI-kod: 46.3

Nyckeltal 2020:	0 anst.	1-9 anst.	10-19 anst.	20-49 anst.	50-99 anst.	100+ anst.	Totalt
Nettoomsättning (mkr)	8 344	29 077	23 022	27 672	26 102	228 688	342 905
Rörelseresultat (mkr)	428	1 090	658	718	1 222	5 417	9 532
Årets resultat (mkr)	970	1 024	695	575	785	5 483	9 532
Antal företag	3 172	1 527	178	126	42	30	5 075
Antal anställda*	0	3 985	2 394	3 721	2 827	15 845	28 772
Marginalmått	Medelvärde	Medelvärde	Medelvärde	Medelvärde	Medelvärde	Medelvärde	Medelvärde
Bruttomarginal	17,9%	20,4%	15,9%	21,7%	23,7%	15,4%	17,0%
Rörelsemarginal (EBIT)	4,9%	3,9%	2,8%	2,6%	4,7%	2,6%	2,9%
Nettomarginal	5,8%	4,2%	3,2%	2,0%	4,5%	3,4%	3,5%
Kapitalmått							
Avkastning eget kapital	18,1%	21,9%	29,6%	14,3%	25,0%	21,4%	21,5%
Avkastning totalt kapital	9,0%	10,3%	12,1%	7,0%	12,5%	9,3%	9,6%
Soliditet	46,5%	40,4%	38,5%	43,1%	46,4%	39,1%	40,3%
Personalkostnad							
Personalkostnad/ bruttoresultat	..	33,4%	37,8%	37,2%	33,5%	32,6%	32,8%
Nettoomsättning per anställd (mkr)	..	7,2	9,6	7,4	9,2	14,0	11,7
Bruttoomsättning per anställd (mkr)	..	1,5	1,6	1,6	2,2	2,2	2,0

*Avser medeltalet anställda omräknat till heltidspersoner i enlighet med vad som redovisas i företagens årsredovisning.

Partihandel med hushållsvaror

SNI-kod: 46.4

Nyckeltal 2020:	0 anst.	1-9 anst.	10-19 anst.	20-49 anst.	50-99 anst.	100+ anst.	Totalt
Nettoomsättning (mkr)	29 470	49 106	32 569	55 815	47 545	317 284	531 788
Rörelseresultat (mkr)	11 762	6 601	2 004	3 002	1 592	10 116	35 076
Årets resultat (mkr)	8 912	4 115	1 882	1 687	1 816	17 439	35 851
Antal företag	7 279	4 328	438	304	94	78	12 521
Antal anställda*	0	11 013	5 960	8 995	6 310	24 029	56 307
Marginalmätt	Medelvärde	Medelvärde	Medelvärde	Medelvärde	Medelvärde	Medelvärde	Medelvärde
Bruttomarginal	23,0%	33,8%	35,2%	32,4%	28,3%	28,3%	29,4%
Rörelsemarginal (EBIT)	40,1%	6,5%	6,2%	5,4%	3,6%	3,2%	6,0%
Nettomarginal	8,9%	6,7%	6,2%	4,9%	3,6%	7,5%	6,8%
Kapitalmätt							
Avkastning eget kapital	2,9%	19,1%	14,7%	20,3%	15,0%	25,2%	15,1%
Avkastning totalt kapital	0,5%	9,6%	8,6%	9,6%	6,9%	10,2%	6,9%
Soliditet	49,8%	43,5%	49,3%	40,9%	40,3%	35,3%	41,7%
Personalkostnad							
Personalkostnad/ bruttoresultat	..	37,5%	38,6%	41,7%	37,5%	25,1%	29,6%
Nettoomsättning per anställd (mkr)	..	4,4	5,4	6,2	7,3	13,0	9,3
Bruttoomsättning per anställd (mkr)	..	1,5	1,9	2,0	2,1	3,7	2,8

*Avser medeltalet anställda omräknat till heltidspersoner i enlighet med vad som redovisas i företagens årsredovisning.

Partihandel med informations- och kommunikationsutrustning

SNI-kod: 46.5

Nyckeltal 2020:	0 anst.	1-9 anst.	10-19 anst.	20-49 anst.	50-99 anst.	100+ anst.	Totalt
Nettoomsättning (mkr)	2 558	12 751	11 313	24 184	24 829	78 678	154 312
Rörelseresultat (mkr)	367	638	621	1 054	709	1 033	4 423
Årets resultat (mkr)	866	1 024	656	585	257	1 311	4 699
Antal företag	1 170	1 008	159	91	39	29	2 496
Antal anställda*	0	2 900	2 166	2 724	2 626	7 868	18 284
Marginalmått	Medelvärde	Medelvärde	Medelvärde	Medelvärde	Medelvärde	Medelvärde	Medelvärde
Bruttomarginal	20,1%	31,7%	29,9%	21,0%	17,1%	16,4%	19,5%
Rörelsemarginal (EBIT)	15,1%	5,5%	5,7%	4,4%	2,9%	1,3%	2,9%
Nettomarginal	18,7%	5,4%	5,7%	4,4%	2,4%	2,0%	3,3%
Kapitalmått							
Avkastning eget kapital	16,9%	17,5%	33,0%	30,2%	11,4%	18,6%	19,4%
Avkastning totalt kapital	10,2%	9,7%	12,9%	12,5%	6,4%	7,0%	8,6%
Soliditet	56,0%	48,4%	36,2%	38,0%	45,2%	27,1%	36,7%
Personalkostnad							
Personalkostnad/ bruttoresultat	..	47,2%	54,0%	49,0%	55,2%	53,7%	51,7%
Nettoomsättning per anställd (mkr)	..	4,3	5,0	8,9	9,5	9,9	8,3
Bruttoomsättning per anställd (mkr)	..	1,4	1,6	1,9	1,6	1,6	1,6

*Avser medeltalet anställda omräknat till heltidspersoner i enlighet med vad som redovisas i företagens årsredovisning.

Partihandel med övriga maskiner och övrig utrustning

SNI-kod: 46.6

Nyckeltal 2020:	0 anst.	1-9 anst.	10-19 anst.	20-49 anst.	50-99 anst.	100+ anst.	Totalt
Nettoomsättning (mkr)	4 981	30 762	28 533	42 399	31 195	69 283	207 153
Rörelseresultat (mkr)	509	2 569	986	2 868	1 474	2 697	11 103
Årets resultat (mkr)	2 486	2 818	6 287	1 999	716	1 845	16 152
Antal företag	2 965	2 781	452	286	78	42	6 604
Antal anställda*	0	8 001	5 978	8 686	5 357	12 476	40 498
Marginalmätt	Medelvärde	Medelvärde	Medelvärde	Medelvärde	Medelvärde	Medelvärde	Medelvärde
Bruttomarginal	29,0%	34,0%	28,8%	32,1%	26,9%	31,8%	31,0%
Rörelsemarginal (EBIT)	10,5%	8,5%	4,4%	7,0%	4,7%	4,0%	5,6%
Nettomarginal	20,6%	9,3%	7,2%	7,0%	5,2%	4,4%	6,5%
Kapitalmätt							
Avkastning eget kapital	16,1%	19,1%	24,1%	28,6%	24,6%	19,6%	21,7%
Avkastning totalt kapital	9,6%	10,9%	13,4%	13,6%	10,3%	8,6%	10,7%
Soliditet	54,2%	53,1%	52,2%	45,0%	36,9%	35,8%	44,3%
Personalkostnad							
Personalkostnad/ bruttoresultat	..	45,8%	53,1%	48,1%	49,8%	48,4%	47,7%
Nettoomsättning per anställd (mkr)	..	3,8	4,7	4,8	5,8	5,5	5,1
Bruttoomsättning per anställd (mkr)	..	1,3	1,4	1,6	1,6	1,8	1,6

*Avser medeltalet anställda omräknat till heltidspersoner i enlighet med vad som redovisas i företagets årsredovisning.

Annan specialiserad partihandel

SNI-kod: 46.7

Nyckeltal 2020:	0 anst.	1-9 anst.	10-19 anst.	20-49 anst.	50-99 anst.	100+ anst.	Totalt
Nettoomsättning (mkr)	39 038	71 724	66 205	96 297	51 127	113 842	438 233
Rörelseresultat (mkr)	418	2 660	2 518	3 349	1 768	7 139	17 852
Årets resultat (mkr)	1 011	2 631	998	2 952	1 018	2 833	11 443
Antal företag	3 882	3 298	419	301	74	49	8 023
Antal anställda*	0	9 309	5 551	8 697	4 950	18 762	47 269
Marginalmått	Medelvärde	Medelvärde	Medelvärde	Medelvärde	Medelvärde	Medelvärde	Medelvärde
Bruttomarginal	8,5%	18,1%	17,5%	17,6%	18,9%	28,1%	19,7%
Rörelsemarginal (EBIT)	1,1%	4,0%	4,0%	3,8%	3,5%	6,3%	4,2%
Nettomarginal	-0,7%	4,5%	2,9%	3,2%	3,9%	6,6%	4,0%
Kapitalmått							
Avkastning eget kapital	-2,5%	19,5%	11,0%	12,0%	23,7%	23,7%	15,7%
Avkastning totalt kapital	0,2%	10,6%	7,2%	7,2%	10,0%	11,4%	8,4%
Soliditet	43,0%	47,6%	58,9%	51,4%	39,0%	44,4%	47,5%
Personalkostnad							
Personalkostnad/ bruttoresultat	..	42,6%	34,3%	40,3%	43,9%	40,4%	38,8%
Nettoomsättning per anställd (mkr)	..	7,6	11,8	11,0	10,2	6,0	9,2
Bruttoomsättning per anställd (mkr)	..	1,4	2,1	1,9	1,9	1,7	1,8

*Avser medeltalet anställda omräknat till heltidspersoner i enlighet med vad som redovisas i företagens årsredovisning.

Handel samt reparation av motorfordon och motorcyklar

SNI-kod: 45

Nyckeltal 2020:	0 anst.	1-9 anst.	10-19 anst.	20-49 anst.	50-99 anst.	100+ anst.	Totalt
Nettoomsättning (mkr)	33 109	88 844	37 509	58 553	45 817	250 459	514 290
Rörelseresultat (mkr)	1 635	3 664	1 327	1 769	1 559	5 640	15 595
Årets resultat (mkr)	4 864	3 767	1 007	1 269	1 008	2 776	14 691
Antal företag	13 716	8 912	538	269	82	109	23 626
Antal anställda*	0	24 546	7 044	7 842	5 974	28 910	74 316
Marginalmått	Medelvärde	Medelvärde	Medelvärde	Medelvärde	Medelvärde	Medelvärde	Medelvärde
Bruttomarginal	16,6%	26,3%	21,1%	18,1%	20,1%	17,3%	19,4%
Rörelsemarginal (EBIT)	5,0%	4,2%	3,5%	3,1%	3,4%	2,2%	3,0%
Nettomarginal	6,9%	4,3%	3,6%	3,1%	3,4%	2,1%	3,1%
Kapitalmått							
Avkastning eget kapital	21,8%	20,1%	19,2%	22,1%	20,5%	19,6%	20,3%
Avkastning totalt kapital	10,8%	10,5%	10,0%	8,8%	8,5%	6,8%	8,6%
Soliditet	40,9%	47,4%	46,3%	36,2%	37,8%	31,4%	37,7%
Personalkostnad							
Personalkostnad/ bruttoresultat	..	46,2%	48,3%	43,8%	42,5%	42,3%	41,8%
Nettoomsättning per anställd (mkr)	..	3,6	5,3	7,3	7,4	8,9	6,9
Bruttoomsättning per anställd (mkr)	..	1,0	1,1	1,4	1,5	1,6	1,4

*Avser medeltalet anställda omräknat till heltidspersoner i enlighet med vad som redovisas i företagens årsredovisning.

Handel med motorfordon utom motorcyklar

SNI-kod: 45.1

Nyckeltal 2020:	0 anst.	1-9 anst.	10-19 anst.	20-49 anst.	50-99 anst.	100+ anst.	Totalt
Nettoomsättning (mkr)	26 128	53 062	27 084	38 943	34 134	222 393	401 742
Rörelseresultat (mkr)	625	1 512	773	966	1 111	4 570	9 556
Årets resultat (mkr)	2 917	1 310	660	659	827	2 253	8 626
Antal företag	3 625	2 348	222	135	51	81	6 462
Antal anställda*	0	5 946	2 965	4 051	3 717	20 663	37 342
Marginalmått	Medelvärde	Medelvärde	Medelvärde	Medelvärde	Medelvärde	Medelvärde	Medelvärde
Bruttomarginal	10,1%	13,9%	13,9%	14,0%	16,6%	15,4%	14,7%
Rörelsemarginal (EBIT)	2,4%	2,9%	2,9%	2,6%	3,3%	2,1%	2,4%
Nettomarginal	3,5%	2,9%	3,0%	2,6%	3,3%	2,1%	2,5%
Kapitalmått							
Avkastning eget kapital	17,1%	16,5%	17,2%	20,6%	19,9%	23,4%	20,2%
Avkastning totalt kapital	6,8%	8,9%	9,1%	8,5%	8,4%	7,4%	7,9%
Soliditet	33,6%	47,4%	45,7%	37,7%	39,5%	28,8%	35,1%
Personalkostnad							
Personalkostnad/ bruttoresultat	..	35,7%	44,2%	43,2%	43,0%	42,2%	40,0%
Nettoomsättning per anställd (mkr)	..	8,9	8,9	9,2	8,8	10,6	10,6
Bruttoomsättning per anställd (mkr)	..	1,2	1,3	1,4	1,5	1,7	1,6

*Avser medeltalet anställda omräknat till heltidspersoner i enlighet med vad som redovisas i företagens årsredovisning.

Underhåll och reparation av motorfordon utom motorcyklar

SNI-kod: 45.2

Nyckeltal 2020:	0 anst.	1-9 anst.	10-19 anst.	20-49 anst.	50-99 anst.	100+ anst.	Totalt
Nettoomsättning (mkr)	4 320	22 773	5 021	3 966	4 069	10 042	50 190
Rörelseresultat (mkr)	839	1 569	340	112	211	236	3 307
Årets resultat (mkr)	1 182	1 369	241	344	126	44	3 307
Antal företag	7 881	5 298	234	72	14	15	13 514
Antal anställda*	0	14 985	2 977	2 034	978	3 552	24 526
Marginalmätt	Medelvärde	Medelvärde	Medelvärde	Medelvärde	Medelvärde	Medelvärde	Medelvärde
Bruttomarginal	52,7%	53,0%	50,9%	47,5%	28,9%	43,5%	48,5%
Rörelsemarginal (EBIT)	19,6%	6,9%	6,8%	3,2%	5,2%	2,3%	6,6%
Nettomarginal	21,6%	7,4%	7,0%	3,3%	5,2%	1,9%	7,0%
Kapitalmätt							
Avkastning eget kapital	34,2%	25,8%	32,7%	18,5%	35,4%	19,1%	27,7%
Avkastning totalt kapital	17,4%	13,3%	16,3%	7,9%	12,9%	5,7%	12,7%
Soliditet	47,8%	47,9%	47,8%	32,7%	33,7%	21,6%	41,9%
Personalkostnad							
Personalkostnad/ bruttoresultat	..	52,8%	58,6%	58,1%	51,1%	42,4%	47,6%
Nettoomsättning per anställd (mkr)	..	1,5	1,7	1,9	4,2	2,8	2,0
Bruttoomsättning per anställd (mkr)	..	0,8	0,9	0,9	1,2	1,2	1,0

*Avser medeltalet anställda omräknat till heltidspersoner i enlighet med vad som redovisas i företagets årsredovisning.

Handel med reservdelar och tillbehör till motorfordon utom motorcyklar

SNI-kod: 45.3

Nyckeltal 2020:	0 anst.	1-9 anst.	10-19 anst.	20-49 anst.	50-99 anst.	100+ anst.	Totalt
Nettoomsättning (mkr)	1 737	9 681	3 540	13 546	5 855	18 024	52 384
Rörelseresultat (mkr)	133	449	140	639	166	834	2 361
Årets resultat (mkr)	694	951	69	245	45	479	2 483
Antal företag	1 389	946	59	53	15	13	2 475
Antal anställda*	0	2 812	790	1 523	1 107	4 695	10 927
Marginalmått	Medelvärde	Medelvärde	Medelvärde	Medelvärde	Medelvärde	Medelvärde	Medelvärde
Bruttomarginal	24,7%	32,2%	30,9%	21,9%	27,9%	22,8%	25,0%
Rörelsemarginal (EBIT)	7,7%	5,0%	3,9%	4,7%	3,1%	2,8%	3,8%
Nettomarginal	21,7%	5,0%	3,8%	4,6%	3,0%	2,6%	4,0%
Kapitalmått							
Avkastning eget kapital	18,5%	19,8%	16,2%	27,4%	14,1%	10,0%	15,5%
Avkastning totalt kapital	18,9%	9,7%	8,1%	10,0%	5,8%	4,9%	7,9%
Soliditet	62,7%	45,6%	46,4%	34,1%	37,9%	43,7%	43,6%
Personalkostnad							
Personalkostnad/ bruttoresultat	..	45,7%	44,2%	35,7%	47,4%	42,5%	41,3%
Nettoomsättning per anställd (mkr)	..	3,4	4,4	8,9	4,9	4,7	5,1
Bruttoomsättning per anställd (mkr)	..	1,1	1,4	1,9	1,4	1,4	1,4

*Avser medeltalet anställda omräknat till heltidspersoner i enlighet med vad som redovisas i företagets årsredovisning.

Parti- och provisionshandel med reservdelar och tillbehör till motorfordon utom motorcyklar

SNI-kod: 45.31

Nyckeltal 2020:	0 anst.	1-9 anst.	10-19 anst.	20-49 anst.	50-99 anst.	100+ anst.	Totalt
Nettoomsättning (mkr)	995	5 261	2 312	11 349	5 855	8 219	33 990
Rörelseresultat (mkr)	61	232	85	529	166	304	1 376
Årets resultat (mkr)	280	238	31	175	45	161	930
Antal företag	547	394	31	36	15	8	1 031
Antal anställda*	0	1 100	430	1 033	1 107	1 987	5 657
Marginalmått	Medelvärde	Medelvärde	Medelvärde	Medelvärde	Medelvärde	Medelvärde	Medelvärde
Bruttomarginal	21,5%	26,8%	29,7%	19,4%	27,9%	18,6%	21,5%
Rörelsemarginal (EBIT)	6,3%	4,4%	3,7%	4,7%	3,1%	1,5%	3,1%
Nettomarginal	0,0%	4,6%	3,5%	4,5%	3,0%	1,3%	2,8%
Kapitalmått							
Avkastning eget kapital	0,0%	16,4%	12,9%	27,1%	14,1%	4,6%	10,8%
Avkastning totalt kapital	14,2%	8,3%	6,8%	9,7%	5,8%	2,3%	5,6%
Soliditet	55,1%	47,4%	47,9%	33,4%	37,9%	39,6%	40,2%
Personalkostnad							
Personalkostnad/ bruttoresultat	..	42,3%	43,3%	35,0%	47,4%	40,3%	39,9%
Nettoomsättning per anställd (mkr)	..	4,8	5,4	11,0	4,9	7,3	6,9
Bruttoomsättning per anställd (mkr)	..	1,3	1,6	2,1	1,4	2,0	1,7

*Avser medeltalet anställda omräknat till heltidspersoner i enlighet med vad som redovisas i företagens årsredovisning.

Detaljhandel med reservdelar och tillbehör till motorfordon utom motorcyklar

SNI-kod: 45.32

Nyckeltal 2020:	0 anst.	1-9 anst.	10-19 anst.	20-49 anst.	50-99 anst.	100+ anst.	Totalt
Nettoomsättning (mkr)	742	4 420	1 229	2 198	..	9 806	18 394
Rörelseresultat (mkr)	72	218	55	110	..	530	985
Årets resultat (mkr)	414	713	38	70	..	318	1 552
Antal företag	842	552	28	17	0	5	1 444
Antal anställda*	0	1 712	360	490	0	2 708	5 270
Marginalmåt	Medelvärde	Medelvärde	Medelvärde	Medelvärde	Medelvärde	Medelvärde	Medelvärde
Bruttomarginal	29,0%	38,8%	33,2%	34,6%	..	31,5%	33,6%
Rörelsemarginal (EBIT)	9,7%	5,7%	4,5%	5,0%	..	5,4%	5,5%
Nettomarginal	50,7%	5,5%	4,4%	5,0%	..	5,3%	7,1%
Kapitalmåt							
Avkastning eget kapital	32,7%	25,1%	26,9%	29,1%	..	24,2%	26,9%
Avkastning totalt kapital	23,5%	11,6%	11,7%	11,7%	..	15,3%	15,3%
Soliditet	70,0%	43,0%	42,0%	38,3%	.	60,6%	54,5%
Personalkostnad							
Personalkostnad/ bruttoresultat	..	48,4%	45,5%	37,7%	..	44,1%	43,2%
Nettoomsättning per anställd (mkr)	..	2,6	3,3	4,5	..	3,6	3,5
Bruttoomsättning per anställd (mkr)	..	1,0	1,2	1,6	..	1,1	1,2

*Avser medeltalet anställda omräknat till heltidspersoner i enlighet med vad som redovisas i företagens årsredovisning.

Detaljhandel med reservdelar och tillbehör till motorfordon utom motorcyklar

SNI-kod: 45.4

Nyckeltal 2020:	0 anst.	1-9 anst.	10-19 anst.	20-49 anst.	50-99 anst.	100+ anst.	Totalt
Nettoomsättning (mkr)	742	4 420	1 229	2 198	..	9 806	18 394
Rörelseresultat (mkr)	72	218	55	110	..	530	985
Årets resultat (mkr)	414	713	38	70	..	318	1 552
Antal företag	842	552	28	17	0	5	1 444
Antal anställda*	0	1 712	360	490	0	2 708	5 270
Marginalmått	Medelvärde	Medelvärde	Medelvärde	Medelvärde	Medelvärde	Medelvärde	Medelvärde
Bruttomarginal	29,0%	38,8%	33,2%	34,6%	..	31,5%	33,6%
Rörelsemarginal (EBIT)	9,7%	5,7%	4,5%	5,0%	..	5,4%	5,5%
Nettomarginal	50,7%	5,5%	4,4%	5,0%	..	5,3%	7,1%
Kapitalmått							
Avkastning eget kapital	32,7%	25,1%	26,9%	29,1%	..	24,2%	26,9%
Avkastning totalt kapital	23,5%	11,6%	11,7%	11,7%	..	15,3%	15,3%
Soliditet	70,0%	43,0%	42,0%	38,3%	.	60,6%	54,5%
Personalkostnad							
Personalkostnad/ bruttoresultat	..	48,4%	45,5%	37,7%	..	44,1%	43,2%
Nettoomsättning per anställd (mkr)	..	2,6	3,3	4,5	..	3,6	3,5
Bruttoomsättning per anställd (mkr)	..	1,0	1,2	1,6	..	1,1	1,2

*Avser medeltalet anställda omräknat till heltidspersoner i enlighet med vad som redovisas i företagets årsredovisning.